

O B S A H

1. ÚVOD.....	5
1.1 Požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP).....	5
1.2 Podstatné zákony, vyhlášky a nariadenia	5
1.3 Ciele v oblasti BOZP pri realizácii stavby.....	6
2. VSTUPNÉ PODKLADY	7
3. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE	7
4. ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE STAVBU.....	8
4.1 Účel diela	8
4.2 Zdôvodnenie a potreba stavby	9
4.3 Účel a ciele stavby.....	9
4.4 Celkový rozsah stavby.....	9
4.5 Predpokladaný postup výstavby	10
4.6 Základné technické údaje a bilancie stavby.....	11
5. STRUČNÝ POPIS ZÁKLADNÝCH PRÁC VYKONÁVANÝCH NA PRACOVISKU	12
6. STAVEBNÉ STROJE A DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY	12
7. ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI ÚČASTNÍKOV VÝSTAVBY Z HĽADISKA BOZP, KOORDINÁCIA BOZP	12
7.1 Povinnosti a právomoci stavebníka	12
7.2 Požiadavky na projektovú dokumentáciu.....	13
7.3 Koordinácia bezpečnosti.....	13
7.3.1 Koordinátor bezpečnosti.....	13
7.3.2 Koordinačné porady	14
7.3.3 Inšpekcia staveniska	14
7.3.4 Súbežná práca zhotoviteľov	15
7.4 Povinnosti a zodpovednosti zhotoviteľa a podzhotoviteľov stavby	16
7.4.1 Povinnosti a zodpovednosti	16

7.4.2	Identifikácia nebezpečenstiev, analýza ohrození	17
7.4.3	Zmluvné vzťahy	17
7.5	Práva a povinnosti zamestnancov (pod)zhotoviteľov stavby	18
8.	ZÁKLADNÉ BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA STAVENISKO	18
8.1	Stavebný dvor, zariadenie staveniska.....	18
8.1.1	Umiestnenie, zriaďovanie, napojenie na energiu	18
8.1.2	Oplotenie, neautorizovaný vstup.....	19
8.1.3	Poskytovanie prvej pomoci	19
8.1.4	Ochrana pred požiarom (OPP)	20
8.1.5	Sociálne zariadenia, pitný režim	21
8.1.6	Situačný plánik	21
8.2	Organizačné zabezpečenie	22
8.2.1	Základné pravidlá BOZP na stavenisku	22
8.2.2	Ochrana pred obecnými stavebnými nebezpečenstvami	23
8.2.3	Zákaz fajčenia a manipulácie s otvoreným ohňom	23
8.2.4	Čistota a poriadok	23
8.2.5	Skladovanie stavebného materiálu	23
8.2.6	Používanie nebezpečných látok a prípravkov	24
8.2.7	Ochrana životného prostredia.....	24
8.2.8	Neoprávnený vstup.....	24
9.	ZÁVER	26
9.1	Záväznosť	26
9.2	Aktualizácia	26
10.	PRÍLOHY.....	27

Zoznam príloh:

- Príloha 01: Zásady pre výkon prác s osobitným nebezpečenstvom
- Príloha 02: Zoznam zhotoviteľov
- Príloha 03: Zoznam stavebných objektov a prevádzkových súborov
- Príloha 04: Súpis stavebných a montážnych prác
- Príloha 05: Záznam o oboznámení s plánom BOZP (vzor)
- Príloha 06: Prehľad vybraných právnych predpisov BOZP
- Príloha 07: Prehľad vybraných ochranných pásiem
- Príloha 08: Význam bezpečnostných značiek
- Príloha 09: Signály pre ručnú signalizáciu
- Príloha 10: Kontrolný záznam inšpekčných prehliadok
- Príloha 11: Register nebezpečných látok a prípravkov
- Príloha 12: Informácia o rizikách možného ohrozenia zamestnancov iných zhotoviteľov
- Príloha 13: Prehľad požiadaviek na odbornú a zdravotnú spôsobilosť
- Príloha 14: Analýza nebezpečenstiev
- Príloha 15: Identifikácia ohrození
- Príloha 16: Oznámenie o začatí stavby (vzor)
- Príloha 17: Časový harmonogram realizácie jednotlivých prác/ činností
(bude vypracovaný koordinátorom bezpečnosti dodatočne na základe podkladov od hlavného zhotoviteľa)
- Príloha 18: Situačný náčrtok staveniska
(bude vypracovaný koordinátorom bezpečnosti dodatočne po zriadení jednotlivých stavebných dvorov)

Použité skratky:

AOP	aktualizačná odborná príprava
BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
BPP	bezpečný pracovný postup
DRS	dokumentácia na realizáciu stavby
DSP	dokumentácia na stavebné povolenie
DSRS	dokumentácia skutočného realizovania stavby
FO	fyzická osoba
IP	inšpektorát práce
IS	inžinierske siete
KB	koordinátor bezpečnosti
KBÚ	karta bezpečnostných údajov nebezpečnej látky alebo prípravku
KÚ	katastrálne územie
MK	miestna komunikácia
MÚK	mimoúrovňová križovatka
NN	nízke napätie
OOPP	osobné ochranné pracovné prostriedky
OP	ochranné pásmo
OPP	ochrana pred požiarmi
PO	právnická osoba
PS	prevádzkový súbor
PZS	pracovná zdravotná služba
RHP	ručný hasiaci prístroj
SBÚ	Slovenský banský úrad
SO	stavebný objekt
STL	strednotlakový
SV	stavbyvedúci
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
TPP	technologický (pracovný) postup
VO	verejné osvetlenie
VN	vysoké napätie
ZOP	základná odborná príprava
ZS	zariadenie staveniska
ZZ	záchranný zbor
ŽB	železobetón, železobetónový

1. ÚVOD

1.1 Požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP)

Všetky práce a činnosti v rámci stavby je potrebné vykonávať so zreteľom na:

- a) ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov a personálu zhotoviteľov a ostatných strán zúčastnených na stavbe
- b) vytvorenie pozitívneho a bezpečného pracovného prostredia
- c) ochranu verejnosti pred zranením a materiálnymi škodami
- d) ochranu životného prostredia

Zvláštnu pozornosť je nutné venovať preventívnym prácam na zabránenie výskytu úrazov.

BOZP musí byť na stavenisku zabezpečovaná všetkými účastníkmi stavby a to vo všetkých častiach a úrovniach tohto projektu.

1.2 Podstatné zákony, vyhlášky a nariadenia

Zákony:

8/2009	O cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
355/2007	O ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
124/2006	O bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
125/2006	O inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
543/2002	O ochrane prírody a krajiny
311/2001	Zákonník práce
223/2001	O odpadoch
264/1999	O technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov
50/1976	O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

Vyhlášky:

147/2013	ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich
508/2009	ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú tech. zariad., ktoré sa považujú za vyhradené tech. zariadenia
464/2009	ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevádzke vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách
9/2009	ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
549/2007	ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
544/2007	O podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci
541/2007	O podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci

- 448/2007 O podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii
- 500/2006 ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze
- 283/2001 O vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
- 208/1991 O bezpečnosti práce a technických zariadení pri prevádzke, údržbe a opravách vozidiel
- 59/ 1982 ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení, v znení vyhlášok č. 374/ 1990 a 484/1990 Z.z..

Nariadenia vlády:

- 396/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko
- 395/2006 o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
- 393/2006 o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí
- 392/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- 391/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
- 387/2006 o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci
- 356/2006 o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénym faktorom pri práci
- 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci
- 329/2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou elektromagnetického poľu
- 281/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami
- 276/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami
- 253/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci
- 115/2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
- 416/2005 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám

1.3 Ciele v oblasti BOZP pri realizácii stavby

Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je vypracovaný v zmysle Zákona č.124/2006 a Nariadenia vlády SR č.396/2006 Z.z.

Vzťahuje sa na zamestnávateľov a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi (podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona č.124/2006 Z. z) a sú v zmluvnom vzťahu so stavebníkom resp. zhotoviteľom a podieľajú sa na realizácii stavby (ďalej len zhotovitelia).

Cieľom "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci" je zaistenie bezpečnej práce pri zodpovedajúcich hygienických podmienkach pre všetkých zamestnancov zhotoviteľa a podzhotoviteľov v priestore stavenísk pri dosiahnutí bezpečnej realizácie projektu.

Stavebné práce musia byť vykonávané v súlade s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP, najmä ustanovení tohto Plánu a :

- zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhlášky MPSVaR SR č. 147/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností,
- vyhlášky SÚBP č. 59/1982 Zb., ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení, ako aj ustanovení ostatných platných bezpečnostných predpisov, technických noriem (STN, TNŽ, EN) a Nariadení vlády SR vydaných na zaistenie BOZP a technických zariadení platných v čase realizácie predmetnej stavby pri všetkých vykonávaných činnostiach,

Plán BOZP môže byť upravovaný v závislosti od postupu plnenia úloh, výskytu úrazov alebo nehôd alebo dodatočných zmien v projekte.

Všetky zmeny a doplnky musia byť zapísané do hlavného stavebného denníka koordinátorom bezpečnosti a musia byť o nich oboznámené všetky osoby, ktorých sa to týka.

2. VSTUPNÉ PODKLADY

Na vypracovanie tohto plánu BOZP boli použité nasledujúce podklady:

- projektová dokumentácia pre predmetnú stavbu
- technický predpis MDPaR SR č. TP 3/2006 Dokumentácia stavieb ciest
- právne a ostatné predpisy na zaistenie BOZP – viď [Príloha 06](#)
- smernica č. 92/57/EEC o uplatňovaní minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na dočasných alebo mobilných staveniskách

3. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Stavba

Názov stavby	: Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina, I. etapa
Miesto stavby	: Žilinský kraj, okres Žilina
Katastrálne územia	: Lietavská Lúčka, Porúbka, Turie , Poluvsie
Druh stavby	: Novostavba
Kategória	: R 11,5/80 - v km 0,0 – 3,812

Stavebník

Objednávateľ dokumentácie : Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
Mlynské nivy 45,
821 09 Bratislava

Zakladateľ Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
Námestie Slobody 6
810 05 Bratislava

Projektant

GEOCONSULT s.r.o.
Miletičova 21
P.O. BOX 34, 820 05 Bratislava
IČO : 31 422 969

Hlavný inžinier projektu: Ing. Ondrej Kupčo
Kordinátor dokumentácie: Ing. Ondrej Kupčo

Zhotoviteľ:

Vedenie stavby :
Kordinátor BOZP zhotoviteľa:

4. ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE STAVBU

4.1 Účel diela

Navrhovaný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina v úseku Porúbka - Lietavská Lúčka - Žilina je v súlade s aktualizáciou nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v zmysle Uznesenia Vlády SR č.523 z 26.júna 2003.

Predmetná Dokumentácia na ponuku rieši návrh I. etapy diaľničného privádzača v km 0,0 – 3,8 t.j. v úseku od pripojenia na cestu I/64 pred obcou Porúbka po križovatku Lietavská Lúčka (napojenie na diaľnicu D1). Spolu s II. etapou privádzača vytvorí ucelený ťah pre cestnú dopravu smerujúcu z Rajeckej doliny na diaľnicu D1 a do Žiliny tak, že táto doprava bude vyvedená z intravilánov obcí Porúbka a Lietavská Lúčka.

Diaľničný privádzač v predmetnom úseku umožní napojenie diaľnice D1 cez diaľničnú križovatku Lietavská Lúčka na cestu I/64 v smere na Rajec. Úsek v križovatke Lietavská Lúčka je začlenený do stavby diaľnice D1 Lietavská Lúčka – Višňové.

Účelom a cieľom stavby je postupne dobudovať napojenie diaľničného ťahu D1 na križujúce cesty I. triedy, skvalitniť podmienky pre vnútroštátnu dopravu a zvýšiť plynulosť, rýchlosť a zároveň bezpečnosť cestnej premávky v tejto oblasti.

4.2 Zdôvodnenie a potreba stavby

Vybudovaním diaľnice D1 z Hričovského Podhradia cez Lietavskú Lúčku v smere na Martin bude príjazd áut od smeru z Martina vedený cez Lietavskú Lúčku. Terajšia cesta I/64 nie je schopná toto dopravné zaťaženie previesť. Vybudovaním privádzača bude zlepšený prístup do Žiliny a odstránená tranzitná doprava z obce Lietavská Lúčka. Zároveň bude odstránená aj doprava smerujúca do Žiliny a na diaľnicu D1 z obce Porúbka.

4.3 Účel a ciele stavby

Účelom a cieľom stavby je postupne dobudovať základný diaľničný ťah, skvalitniť podmienky pre medzinárodnú a vnútroštátnu dopravu a zvýšiť plynulosť, rýchlosť a zároveň bezpečnosť cestnej premávky. Výstavbou diaľnice dôjde k výraznému zlepšeniu dopravno-prevádzkových podmienok pre tranzitnú dopravu. Privádzač zabezpečí napojenie východnej časti Žiliny a oblasť Rajca, Rajeckej doliny na diaľnicu.

Po ukončení výstavby diaľničného privádzača sa vytvoria podmienky k podstatnému odľahčeniu dopravy na ceste I/64 v obciach Porúbka a Lietavská Lúčka.

4.4 Celkový rozsah stavby

Dokumentácia na realizáciu stavby rieši predmetnú stavbu v tomto rozsahu:

Hlavné objekty stavby

Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka - Žilina			
Objekt	Kategória	Úsek (m)	dĺžka (m)
101-00	Vetvy okružnej križovatky	Okružná vetva	188,496 m
		Rameno 1	64,196 m
Obj. 101-00 spolu			252,692 m
102-00	R 11,5/80		3812,0 m
103-00	C 9,5/80		312,914 m
130-00	P 4/30		194,10 m
131-00	P 4/30		183,41 m
132-00	2L 4/30		784,83 m
133-00	P 4/30	V 1	139,05 m
		V 2	217,87 m
		V 3	501,74 m
		V 4	288,17 m
Obj. 133-00 spolu			1146,83 m
ÚPRAVY CIEST SPOLU:			6 686,78 m
Most		Plocha mosta (m ²)	Dĺžka mosta (m)
201-00		2060,8	176,25
202-00		4228,0	324,5
203-00		234,54	19,4
218-00		5448,7	491,95
219-00		231,75	10,3
MOSTY SPOLU:		12 203,79	1 022,40

Oporné a zárubné múry

Celková dĺžka 1819,35 m.

Protihlukové steny

3 ks, celková dĺžka 799,8 m.

Odlučovače ropných látok

Počet: 3 ks.

Úprava tokov

Celková dĺžka 85 m.

Cestná kanalizácia

Celková dĺžka 2 730 m.

Preložky vodovodov

Celková dĺžka 3 100 m.

Prekládky 22 kV VN vedenia a NN vedení

Celková dĺžka $555 + 1\,765 = 2\,320$ m

Verejné osvetlenie

Celková dĺžka 568 m.

4.5 Predpokladaný postup výstavby

Jednotlivé práce budú vykonávané viacerými zhotoviteľmi, pričom niektoré budú vykonávané súbežne. Časový harmonogram prác bude vypracovaný dodatočne (na základe podkladov od zhotoviteľa stavby) a bude tvoriť Prílohu č. 17.

Doporučený postup stavebných prác

Zhotoviteľ musí zabezpečiť návaznosť prác na všetkých stavebných objektoch a zvoliť taký postup prác, aby počas nich boli stále v prevádzke verejné inžinierske siete a komunikácie pre verejnú dopravu v požadovanom rozsahu. Pritom musí zvoliť podľa svojich kapacitných a technologických možností taký postup, aby zásahy do verejnej premávky a jestvujúcich inžinierskych sietí boli čo najkratšie. Podľa zvoleného postupu prác je súčasťou dodávky zhotoviteľa všetko potrebné, aj projektová dokumentácia pre dočasné dopravné značenie (vrátane určenia) a povolenia (uzávierky, výluky, rozkopávky a pod.) podľa požiadaviek správcov.

Stavebné práce ja možné rozvinúť na viacerých miestach staveniska, od začiatku úseku pred Porúbkou s prístupom z cesty I/64, od obce Porúbka v km 1,5 a 2,2 s prístupom z cesty I/64 cez miestne komunikácie a od konca úseku s prístupom od diaľničnej križovatky.

Práce začnú odstránením humusu v úsekoch kde stavba prechádza cez polia a odhumusovanie nie je realizované. Nasledovať bude odvoz humusu zhrnutého v rámci prípravných prác a prekládky inžinierskych sietí a potokov a výstavba nových objektov.

Pri výstavbe diaľničného privádzača je potrebná kooperácia s výstavbou diaľnice D1, úsek Lietavská Lúčka – Višňové. V priestore diaľničnej križovatky sú zemné práce a výstavba objektov a vetiev križovatky zaradené do stavby D1.

4.6 Základné technické údaje a bilancie stavby

Názov stavby:	Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina, I. etapa
Druh stavby:	novostavba
Kategória:	R 11,5/80 - v km 0,0 – 3,812
Členenie stavby:	členenie na stavebné objekty a prevádzkové súbory – vid' Príloha 03
Počet mostných objektov:	5
Počet križovatiek	1
Ďalšie objekty:	počet protihlukových stien: 3
Prístup:	po existujúcich cestách I., II tried a miestnych komunikáciách
Umiestnenie stavby:	<ul style="list-style-type: none"> - okres Žilina, KÚ: Lietavská Lúčka, Porúbka, Turie , Poluvsie - pahorkovité územie, okraj zastavaného územia Lietavskej Lúčky a Porúbky - veľká hustota podzemných a nadzemných vedení inžinierskych sietí;
Styk s ochrannými pásmami jestvujúcich inžinierskych sietí:	<ul style="list-style-type: none"> - vzdušné vedenia VN - podzemné vedenia NN, VN; - podzemné telekomunikačné vedenia; - vodovod; - verejné osvetlenie;
Vplyvy stavby na okolie:	<ul style="list-style-type: none"> - obmedzenie dopravy na príľahlých komunikáciách, pohyb stavebných mechanizmov; - stavebné práce na verejne prístupných miestach – možnosť spôsobenia úrazu verejnosti v dôsledku stavebnej činnosti
Vplyvy okolia na stavbu:	<ul style="list-style-type: none"> - práce v styku OP podzemných vedení IS – možnosť porušenia IS - práce v styku s ochranným pásmom vzdušných vedení VN/VN – nebezpečenstvo porušenia vedenia pri stavebných prácach, nebezpečenstvo dotyku stavebných mechanizmov s vedením, úraz elektrickým prúdom – vid' preventívne opatrenia v Prílohe 01; - trvalá premávka po miestnych komunikáciách počas stavebných prác na dotyku stavby s príľahlými komunikáciami – nebezpečenstvo kolízie s cestnými vozidlami; - práce v koryte vodných tokov – možnosť utopenia, zaplavenia mechanizmov a stavebných objektov v prípade záplavy, povodne; - práce v otvorenej prírode v oblasti častého výskytu kliešťa obyčajného (<i>Ixodes ricinus</i>), ktorý je nositeľom rôznych chorôb ako napr. pre človeka nebezpečná lymská borelióza a kliešťová encefalitída – vid' preventívne opatrenia v Prílohe 01

5. STRUČNÝ POPIS ZÁKLADNÝCH PRÁC VYKONÁVANÝCH NA PRACOVISKU

[Koordinátor bezpečnosti](#) vypracuje a vedie aktualizovaný súpis všetkých prác a činností, ktoré budú vykonávané na stavenisku v priebehu realizácie stavby – vzor súpisu je uvedený v [Prílohe 04](#).

Súpis prác bude špecifikovať, ktoré práce a činnosti predstavujú zvýšené ohrozenie života alebo poškodenia zdravia pracovníkov alebo iných osôb. Taktiež bude špecifikovať, pre ktoré práce alebo činnosti je zhotoviteľ povinný vypracovať technologický, resp. pracovný postup.

V [Prílohe 01](#) sú uvedené zásady BOZP pre vybrané práce, predstavujúce zvýšené ohrozenie života alebo poškodenie zdravia pracovníkov alebo iných osôb, ktoré sú (pod)zhotoviteľia povinní dodržiavať. Týmto ustanovením nie sú dotknuté ostatné povinnosti vyplývajúce (pod)zhotoviteľom pri výkone uvedených činností z príslušných právnych predpisov.

6. STAVEBNÉ STROJE A DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY

(Pod)zhotovitelia môžu na stavenisku používať len stroje, zariadenia, nástroje a náradie, ktoré sú v dobrom technickom stave, sú náležite udržiavané, správne inštalované a certifikované (pokiaľ to vyžadujú príslušné predpisy).

Stroje, zariadenia a nástroje (ďalej len „zariadenia“) môžu obsluhovať len osoby s náležitou odbornou a zdravotnou spôsobilosťou (viď [Príloha 13](#)) a ich obsluha musí byť vykonávaná v súlade s návodom výrobcu. Je zakázané používať poškodené zariadenia, najmä pokiaľ sa poškodenie týka ochranných a bezpečnostných prvkov (napr. poškodené alebo chýbajúce kryty pohyblivých/ rotujúcich častí, poškodená izolácia živých častí pod napätím, nefunkčné bezpečnostné vypínače a ochrany a pod.).

Zariadenia používané na stavbe musia byť pravidelne najmenej 1× týždenne kontrolované z hľadiska BOZP. Pokiaľ sa zistí poškodenie, musí byť zariadenie okamžite vymenené alebo opravené. [Koordinátor bezpečnosti](#) je oprávnený poškodené zariadenia vylúčiť z užívania.

Pokiaľ je pre obsluhu zariadenia požadovaná odborná spôsobilosť, je obsluha povinná mať na stavenisku k dispozícii zodpovedajúci doklad (preukaz, osvedčenie) a na požiadanie ho predložiť [koordinátorovi bezpečnosti](#).

Každý zhotoviteľ je povinný predložiť [koordinátorovi bezpečnosti](#) zoznam všetkých pracovných strojov a zariadení, ktoré bude na stavenisku používať spolu s identifikáciou ohrození spojených s ich používaním. Zoznam stavebných a dopravných strojov a zariadení, ktorých použitie pri realizácii stavby sa predpokladá je uvedený v rámci [Prílohy 15](#).

7. ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI ÚČASTNÍKOV VÝSTAVBY Z HĽADISKA BOZP, KOORDINÁCIA BOZP

7.1 Povinnosti a právomoci stavebníka

Stavebník je povinný poveriť v súlade s § 5 nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z. koordinátora bezpečnosti, ktorý bude koordinovať všetky činnosti týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia na stavenisku. Osoba, poverená koordináciou BOZP musí byť odborne zdatná a mať na výkon tejto

funkcie náležitú odbornú spôsobilosť.

Stavebník je pred začatím prác na stavbe povinný v zmysle § 3 ods. 3 nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z. predložiť IP Žilina náležite vyplnené oznámenie o začatí stavby (viď [Príloha 16](#)). Kópia oznámenia musí byť viditeľne umiestnená na stavenisku počas celej doby výstavby.

Stavebník je povinný informovať všetkých (pod)zhotoviteľov o zvláštnych rizikách, týkajúcich sa BOZP, ktoré sú mu známe alebo o ktorých by mal vedieť.

Stavebník je povinný pri odhade časových úsekov na dokončenie jednotlivých etáp prác a celkového dokončenia stavby brať do úvahy požiadavky BOZP počas stavebného procesu.

Stavebník je oprávnený vyžadovať od účastníkov ponukového konania, aby si vytvorili dostatočnú položku v nákladoch na opatrenia v oblasti BOZP, ktoré bude potrebné vykonať počas stavebného procesu.

Stavebník je oprávnený kontrolovať prostredníctvom koordinátora bezpečnosti dodržiavanie pravidiel a stavu BOZP na stavenisku; závažné alebo opakované porušovanie pravidiel BOZP alebo obzvlášť nebezpečné jednanie môže byť stavebníkom považované za porušenie zmluvných povinností zo strany (pod)zhotoviteľa a dôvodom na následné vypovedanie zmluvy.

7.2 Požiadavky na projektovú dokumentáciu

Súčasťou DRS musia byť opatrenia na zaistenie BOZP pri realizácii stavebných prác, obzvlášť pri prácach, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia pracovníkov ako sú výkopové práce, práce vo výškach a pod.

DSRS musí brať do úvahy bezpečnostné problémy spojené s následnou údržbou a udržiavaním diela po uvedení do prevádzky tam, kde by údržba a udržiavanie mohli zahŕňať zvláštne riziká (napr. mostné objekty, verejné osvetlenie, dopravné značenie a i.); v DSRS by mali byť zapracované aj technické prostriedky na to, aby sa tieto činnosti mohli vykonávať s minimálnym rizikom.

7.3 Koordinácia bezpečnosti

7.3.1 Koordinátor bezpečnosti

Koordináciu úloh BOZP pri realizácii stavebných prác zabezpečuje koordinátor bezpečnosti, poverený stavebníkom podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z. Ustanovením koordinátora bezpečnosti nie sú zhotovitelia zbavení zodpovednosti za bezpečnosť a ochranu zdravia svojich zamestnancov.

Úlohou koordinátora bezpečnosti je najmä:

- vedenie a aktualizácia zoznamu všetkých zhotoviteľov; súčasťou zoznamu bude špecifikácia prác, ktoré zhotoviteľ pre stavbu dodáva a meno a kontaktné údaje osoby zodpovednej za BOZP – vzor zoznamu zhotoviteľov je uvedený v [Prílohe 02](#)
- aktualizácia plánu BOZP stavby a súvisiacej dokumentácie
- postúpenie plánu BOZP, resp. jeho častí (vrátane aktualizácie) hlavnému zhotoviteľovi a stavebníkovi;
- tlmočenie požiadaviek kladených na TPP/BPP a ich vyžadovanie od (pod)zhotoviteľov;
- revízia a odsúhlasenie predložených TPP/BPP, zabezpečenie spätných väzieb a vyžadovanie doplňujúcich informácií;

- zvolávanie a vedenie pracovných porád a stretnutí so zodpovednými zástupcami (pod)zhotoviteľov ohľadom prejednania otázok BOZP;
- vykonávanie pravidelných, zdokumentovaných inšpekcií staveniska a aktivít (pod)zhotoviteľov, následného usmernenia (pod)zhotoviteľov a zaistenie spätných väzieb;
- zodpovedanie, resp. prediskutovanie otázok BOZP vznesených pracovníkmi stavby, verejnosti a pod.;
- spolupráca pri šetrení úrazov, nebezpečných udalostí, požiarov a iných závažných incidentov;
- účasť pri kontrolách orgánmi štátnej správy v oblasti inšpekcie práce;
- spolupráca so zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť a odborovými organizáciami;
- okamžite upovedomiť stavbyvedúceho, zodpovedného zástupcu stavebníka a príslušných (pod)zhotoviteľov pokiaľ zistil, že hrozí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia pracovníkov;

Koordinátor bezpečnosti je oprávnený:

- zvolávať pracovné porady a stretnutia k prejednaniu otázok BOZP;
- požadovať predloženie TPP/BPP a KBÚ;
- požadovať opodstatnené úpravy TPP/BPP;
- požadovať predloženie dokumentácie a evidencie o absolvovaní príslušných školení a výcviku pracovníkov, resp. dokladu o ich požadovanej odbornej a zdravotnej spôsobilosti (viď [Príloha 13](#));
- požadovať predloženie prevádzkovej/ sprievodnej dokumentácie k strojom a zariadeniam používaným na stavenisku;
- kontrolovať dodržiavanie pravidiel BOZP na stavenisku;
- vykonávať u pracovníkov stavby skúšku na požitie alkoholu, omamných a psychotropných látok;
- vykázať pracovníka zo staveniska pokiaľ je pod vplyvom alkoholu alebo omamných a psychotropných látok, alebo pokiaľ závažným spôsobom porušuje pravidla BOZP;
- prerušiť alebo zastaviť výkon prác pokiaľ hrozí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia pracovníkov.

7.3.2 Koordináčne porady

Otázky koordinácie BOZP budú prejednávané v rámci kontrolných dní stavby najmenej raz mesačne priamo na stavenisku.

Koordinátor bezpečnosti môže v prípade potreby zvolávať tzv. koordináčne porady a stretnutia. Účastníkmi koordináčnych porád sú spravidla zástupcovia dotknutých (pod)zhotoviteľov pre BOZP, stavbyvedúci, stavebno-technický dozor stavebníka a koordinátor bezpečnosti. Dátum, čas a miesto porady/ stretnutia oznámi koordinátor bezpečnosti všetkým účastníkom v dostatočnom predstihu. O priebehu a záveroch koordináčnych porád a stretnutí vyhotoví koordinátor bezpečnosti písomný záznam a rozošle ho všetkým zainteresovaným.

7.3.3 Inšpekcia staveniska

Koordinátor bezpečnosti bude vykonávať pravidelné, zdokumentované inšpekcie staveniska v intervaloch nie menších ako 7 dní podľa kontrolného záznamu uvedeného v [Prílohe 10](#). Účelom inšpekcií je:

- a) kontrola dodržiavania pravidiel BOZP pri výkone jednotlivých prác a činnosti;
- b) verifikovať splnenie minimálnych požiadaviek BOZP;
- c) overenie, že bezpečnostné postupy a metódy predchádzania rizík stanovené zhotoviteľmi a [koordinátorom bezpečnosti](#) sú na stavenisku implementované a dodržiavané.

V záujme získania objektívnych a neskreslených informácií o situácii na stavenisku budú inšpekcie vykonávané vždy v rôznych dňoch a v rôznom čase bez predchádzajúceho oznámenia.

Okrem inšpekcií je [koordinátor bezpečnosti](#) v záujme monitorovania stavu BOZP oprávnený vykonávať návštevy staveniska, resp. tráviť čas na stavenisku bez akýchkoľvek obmedzení.

V prípade zistenia nedostatkov sa bude postupovať nasledovne:

- a) pri menších nedostatkoch bude dotknutému (pod)zhotoviteľovi verbálne oznámené o aký nedostatok sa jedná a aké nápravné opatrenia sa od neho očakávajú;
- b) pri závažnejších porušeníach pravidiel BOZP alebo pri situáciách kde hrozí bezprostredné nebezpečenstvo pre pracovníkov alebo iné osoby, bude dotknutému (pod)zhotoviteľovi po odsúhlasení so stavebno-technickým dozorom investora pozastavená práca a obdrží písomné upozornenie s popisom problému a očakávaných nápravných opatrení; pokračovanie v práci bude povolené len po splnení adekvátnych nápravných opatrení;
- c) pri opakovanom závažnom porušovaní pravidiel BOZP alebo pri obzvlášť nebezpečnom jednaní podá [koordinátor bezpečnosti](#) stavebno-technickému dozoru investora návrh na rozviazanie kontraktu s dotknutým (pod)zhotoviteľom a ukončenie jeho činnosti na stavenisku.

Ak pracovník, ktorý má odbornú spôsobilosť na výkon odbornej činnosti závažným spôsobom alebo opakovane koná pri výkone tejto činnosti na stavbe v rozpore s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP, koordinátor bezpečnosti je oprávnený podať na IP podnet na odobratie príslušného osvedčenia alebo preukazu.

7.3.4 Súbežná práca zhotoviteľov

V prípade, že na stavbe budú na jednom pracovisku súčasne vykonávané práce viacerými (pod)zhotoviteľmi, musia jednotliví (pod)zhotovitelia pred výkonom tzv. nebezpečných činností (viď nižšie) preukázateľne informovať ostatných (pod)zhotoviteľov o možnom ohrození ich pracovníkov a zodpovedajúcich preventívnych opatreniach formou písomnej informácie (osobne, faxom, e-mailom – vzor písomnej informácie je uvedený v [Prílohe 12](#)).

(Pod)zhotoviteľ vykonávajúci tzv. nebezpečnú činnosť zároveň postúpi písomnú informáciu podľa ods. 1 [koordinátorovi bezpečnosti](#) (osobne, faxom, e-mailom). Koordinátor bezpečnosti môže na základe obdržanej informácie v prípade potreby zvolať koordináciu poradú, cieľom ktorej bude najmä:

- a) oboznámenie sa navzájom o možných nebezpečenstvách a spôsobe ich prevencie;
- b) oboznámenie sa navzájom o používaných nebezpečných látkach, vzájomná výmena KBÚ;
- c) stanovenie nevyhnutného vybavenia pracovníkov OOPP;
- d) nevyhnutné preventívne opatrenia BOZP;
- e) vymedzenie pracovných priestorov.

Za tzv. nebezpečné činnosti sa považujú najmä práce:

- pri ktorých dochádza k nadmernému hluku (napr. použitie pneumatických strojov a náradia, rezaní asfaltu, betónu, baranení a pod.);
- pri ktorých sa používajú nebezpečné, dráždivé alebo inak škodlivé látky (napr. jedy, žieraviny,

karcinogénne a mutagénne látky, horľaviny a pod.);

- pri ktorých dochádza ku kontaminácii ovzdušia (nadmerná tvorba prachu, škodlivé výpary, napr. použitie riedidiel, farieb, lepidiel s obsahom toluénu, benzénu a pod.);
- pri ktorých môžu byť pracovníci ohrození rádioaktívnym alebo ionizujúcim žiarením (napr. kontrola zvarov prežarováním a pod.);
- pri ktorých môžu byť pracovníci ohrození pádom predmetov, nástrojov (práce nad sebou), zosuvom zeminy a pod.

Výsledkom koordinačnej rady podľa ods. 2 bude záznam, vo forme písomnej informácie podľa vzoru uvedenom v [Prílohe 12](#), odsúhlasený [koordinátorom bezpečnosti](#) a zástupcami pre bezpečnosť oboch zainteresovaných strán.

Koordinačnú radu podľa ods. 2 môže [koordinátor bezpečnosti](#) zvolať aj na podnet ktoréhokoľvek zo zainteresovaných (pod)zhotoviteľov.

7.4 Povinnosti a zodpovednosti zhotoviteľa a podzhotoviteľov stavby

7.4.1 Povinnosti a zodpovednosti

(Pod)zhotovitelia musia zabezpečiť, aby ich zamestnanci a pracovníci mali náležitú odbornú a zdravotnú spôsobilosť (viď [Príloha 13](#)), boli oboznámení s predpismi a pravidlami BOZP a ochrany pred požiarom a aby boli kompetentní bezpečným spôsobom vykonávať prácu, ktorá im bola pridelená. Taktiež musia zabezpečiť, aby ich zamestnanci a pracovníci boli oboznámení o všetkých známych rizikách, ktoré sa môžu vyskytnúť v súvislosti s výkonom ich práce a aby boli oboznámení o bezpečných postupoch a spôsoboch práce, ktoré je nutné dodržiavať, aby sa predišlo úrazom z titulu týchto rizík. Pre tento účel sú povinní vykonať analýzu nebezpečenstiev a identifikáciu ohrození pre nimi dodávané práce (viď nižšie).

(Pod)zhotovitelia musia taktiež zabezpečiť, aby ich zamestnanci a pracovníci pracovali bezpečne a vykonávali všetky činnosti a opatrenia nevyhnutné pre ich vlastnú bezpečnosť ako i bezpečnosť verejnosti.

(Pod)zhotovitelia sú ďalej povinní:

- vykonávať všetky činnosti a práce bezpečným spôsobom v súlade s týmto plánom, schváleným technologickým/ pracovným postupom a príslušnou legislatívou (prehľad najdôležitejších predpisov z oblasti BOZP je uvedený v [Prílohe 06](#));
- menovať svojho zástupcu pre BOZP a poskytnúť jeho meno a kontaktné údaje koordinátorovi bezpečnosti; tento zástupca zodpovedá za realizáciu opatrení, vyplývajúcich pre zhotoviteľa podľa tohto plánu, za dodržiavanie pravidiel BOZP a komunikáciu s koordinátorom bezpečnosti;
- vypracovať pre rizikové činnosti technologický postup ešte pred začatím prác a na vyžiadanie ho postúpiť koordinátorovi bezpečnosti;
- vykonať odôvodnené úpravy technologického postupu, požadované koordinátorom bezpečnosti;
- zohľadňovať pokyny koordinátora bezpečnosti a poskytovať mu požadované informácie ohľadom ich činnosti na stavbe;
- okamžite kontaktovať koordinátora bezpečnosti po každom úraze, poranení, nebezpečnej udalosti, požiari a/alebo podobnom incidente, či už sa jednalo o pracovníka stavby, návštevu alebo verejnosť;
- prerokovať s koordinátorom bezpečnosti všetky činnosti a aktivity, ktoré boli posúdené ako

- nedostatočné alebo nevyhovujúce z hľadiska BOZP a zjednať náležitú nápravu;
- postúpiť stavbyvedúcemu kartu bezpečnostných údajov pre všetky nebezpečné látky a prípravky, ktoré budú na stavbe používať;
- zabezpečiť pre svojich zamestnancov a personál jednotné pracovné ošatenie s viditeľným označením firmy;
- zabezpečiť, aby všetky nimi používané dopravné prostriedky na stavenisku alebo pre dopravu osôb a materiálu na stavenisko alebo zo staveniska, mali viditeľne firemné označenie;
- zabezpečiť, aby ich zamestnanci a personál neboli na stavenisku pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných a psychotropných látok.

7.4.2 Identifikácia nebezpečenstiev, analýza ohrození

Každý (pod)zhotoviteľ vypracuje v spolupráci s koordinátorom bezpečnosti pre ním dodávané práce analýzu nebezpečenstiev a identifikáciu ohrození (viď [Príloha 14](#) a [Príloha 15](#)). V rámci analýzy je treba vyhodnotiť:

- nebezpečenstvá a ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia pracoviska
- nebezpečenstvá a ohrozenia vyplývajúce z pracovnej činnosti pre okolie
- nebezpečenstvá a ohrozenia vyplývajúce pre súbežne vykonávané práce
- nebezpečenstvá a ohrozenia vyplývajúce pre nadväzne vykonávané práce
- nebezpečenstvá a ohrozenia vyplývajúce z jednotlivých pracovných činností a operácií

Súčasťou analýzy nebezpečenstiev a identifikácie ohrození bude navrhnutie preventívnych opatrení na odstránenie, resp. minimalizovanie rizík, vyplývajúcich z jednotlivých nebezpečenstiev, resp. ohrození. Koordinátor bezpečnosti na základe vykonanej analýzy/ identifikácie [Prílohu 14](#) a [Prílohu 15](#) adekvátne upraví a doplní.

Na základe analýzy nebezpečenstiev a identifikácie ohrození zabezpečí (pod)zhotoviteľ vybavenie pracoviska zodpovedajúcim bezpečnostným značením (viď [Príloha č. 08](#)).

7.4.3 Zmluvné vzťahy

Spolupráca zhotoviteľov pri prevencii, príprave a realizácii opatrení na zaistenie BOZP, koordinácia činnosti a vzájomná informovanosť bude súčasťou uzatvorených zmlúv o dielo, v ktorých sa stanoví, ktorý zhotoviteľ zodpovedá za vytvorenie podmienok BOZP na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu.

V prípade zapožičania alebo spoločného užívania strojov, mechanizmov, vybavenia pracovísk a pod. je nutné stanoviť zodpovednosť za ich stav a zaistenie BOZP. Taktiež je nutné špecifikovať otázky zabezpečenia spoločných pracovísk z hľadiska udržiavania poriadku, označovania a zabezpečenia zdrojov ohrozenia, stanovenia režimu vstupu a pohybu osôb a pod.

Zhotovitelia, ktorí zabezpečujú výkon svojich prác prostredníctvom pracovníkov zazmluvnených obchodným vzťahom a nie pracovnou zmluvou (tzv. živnostníci – samo zamestnávateľia) zodpovedajú za oboznámenie týchto pracovníkov s týmto plánom BOZP a so všetkými relevantnými informáciami týkajúcimi sa BOZP na stavbe v takom rozsahu, ako by sa jednalo o ich zamestnancov. Zároveň sú povinní vyžadovať od nich dodržiavanie povinností BOZP ako keby boli ich zamestnancami.

7.5 Práva a povinnosti zamestnancov (pod)zhotoviteľov stavby

Od všetkých pracovníkov (vrátane tzv. SZČO) sa vyžaduje, aby plnili pokyny zamestnávateľa (resp. objednávateľa prác) v súlade s poskytnutými informáciami a školeniami a aby sa starali o bezpečnosť a ochranu zdravia vlastnú ako aj svojich kolegov.

Pracovníci musia pri výkone svojej činnosti dodržiavať ustanovenia príslušných bezpečnostných predpisov a tohto plánu BOZP.

Pracovníci musia správnym spôsobom používať stroje, prístroje, náradie, materiály a zariadenia, ktoré dostali k dispozícii; pracovníci nesmú používať stroje, prístroje, náradie, a zariadenia, na obsluhu ktorých nemajú odbornú spôsobilosť.

Pracovníci sú oprávnení obrátiť sa na koordinátora bezpečnosti, stavbyvedúceho príp. iné kompetentné ustanovizne ak usúdia, že prijaté opatrenia a prostriedky používané zamestnávateľom sú neprimerané pre účely BOZP ako aj z dôvodu akýchkoľvek nedostatkov v opatreniach na ochranu ich života a zdravia.

8. ZÁKLADNÉ BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA STAVENISKO

8.1 Stavebný dvor, zariadenie staveniska

8.1.1 Umiestnenie, zriaďovanie, napojenie na energiu

Umiestnenie stavebných dvorov a skládok materiálov bude upresnené dodatočne na základe projektu organizácie výstavby. V DSP sú stavebné dvory umiestnené orientačne.

Na využitie plôch nad rámec trvalých a dočasných záberov, ako aj na pripojenie na existujúce inžinierske siete, musí zhotoviteľ stavby uzavrieť zmluvu o prenájme s príslušnými vlastníckmi pozemkov. Zhotoviteľ musí prerokovať podmienky a zmluvne vysporiadať vzťahy so všetkými správcami inžinierskych sietí a zariadení, ktoré plánuje využiť pre svoje potreby. Miesta napojenia na odbery energií budú spresnené v realizačnej dokumentácii.

Stavbyvedúci stanoví pre stavenisko organizačné pravidlá BOZP, s ktorými budú v rámci odovzdania a prevzatia pracoviska preukázateľne oboznámení všetci (pod)zhotovitelia. Tieto pravidlá budú obsahovať najmä:

- vyčlenenie pracovných priestorov pre jednotlivých (pod)zhotoviteľov;
- vytýčenie podzemných rozvodov IS;
- spôsob a pravidlá pre zabezpečenie staveniska energiami, umiestnenie dočasných el. zariadení a pravidla pre ich bezpečné používanie;
- určenie plôch pre skladovanie stavebného materiálu, stavebných a konštrukčných prvkov;

- určenie miest a podmienok pre skladovanie nebezpečných materiálov a látok (horľaviny, žieraviny, jedy, výbušniny a pod.);
- pravidlá pre uskladňovanie, manipuláciu a odstraňovanie odpadov;
- pravidlá pre označovanie a zabezpečenie možných zdrojov ohrozenia;
- pravidlá pre výkon prác so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru (zváranie, rezanie plameňom, používanie otvoreného ohňa a pod.);
- režim vstupu a pohybu mechanizmov, zamestnancov a cudzích osôb;
- vyčlenenie komunikácii a priestorov pre prechod a pohyb osôb a pre prejazd stavebných mechanizmov;
- pravidlá pre používanie stavebných výťahov (pokiaľ budú na stavbe použité);
- miesta vyhradené ako únikové a/alebo zásahové cesty, pre príjazd a rozmiestnenie techniky záchranných zborov a ich režim (trvale voľné, zákaz skladovania materiálu, odstavovania mechanizmov a pod.);
- postupy v prípadoch núdzových a mimoriadnych situácií;
- rozmiestnenie prostriedkov určených pre prípad núdzových a mimoriadnych situácií (telefóny- hasiace prístroje, prostriedky 1. pomoci a pod.);
- požiadavky na čistotu a poriadok.

8.1.2 Oplotenie, neautorizovaný vstup

Stavebné dvory musia byť oplotené funkčným oplotením výšky min. 200 cm tak, aby sa zabránilo vstupu nepovoláných osôb. Oplotenie musí byť udržiavané funkčné počas celej doby prevádzky dvora.

Na vstupoch na stavebný dvor musí byť umiestnená značka zakazujúca vstup nepovolánym osobám (viď [Príloha 08](#), značka [P006](#)).

Priestory stavebného dvora smú byť využívané výhradne len pre účely súvisiace s realizáciou stavebného diela.

8.1.3 Poskytovanie prvej pomoci

Stavbyvedúci zabezpečí, aby na stavenisku boli k dispozícii nosidlá pre prenos zraneného a lekárničky s prostriedkami pre:

- ošetrovanie rezných a tržných rán, krvácania;
- ošetrovanie zlomenín;
- ošetrovanie popálenín, poleptania tkaniva;
- ošetrovanie poranenia očí;
- dezinfekciu rán;
- poskytnutie umelého dýchania z úst do úst.

Počet lekárničiek a ich umiestnenie budú volené tak, aby boli dostupné všetkým zamestnancom stavby. S umiestnením prostriedkov prvej pomoci musí byť oboznámený každý zamestnanec stavby. Stanovište prostriedkov prvej pomoci bude označené príslušnou záchrannou značkou – viď [Príloha 08](#), značky [E006](#), prípadne [E007](#).

Stavbyvedúci zabezpečí, aby na hlavnom stavebnom dvore bola k dispozícii miestnosť pre poskytnutie prvej pomoci. V tejto miestnosti musí byť umiestnený zoznam núdzových telefónnych čísel pre privolanie záchrannej služby v prípade úrazu, havárie alebo inej nehody. Miestnosť musí byť označená príslušnou záchrannou značkou – viď [Príloha 08](#), značky [E006](#). Stavbyvedúci taktiež zabezpečí trvale dostupné telefónne spojenie pre prípad núdze.

Stavbyvedúci zabezpečí, aby bol na stavbe vždy k dispozícii dostatočný počet pracovníkov, ktorý sú odborne spôsobilí poskytnúť prvú pomoc (t.j. absolvovali školenie pre poskytovanie prvej pomoci).

Dodržiavanie vyššie uvedených povinností bude náplňou inšpekčných prehliadok staveniska koordinátorom bezpečnosti.

8.1.4 Ochrana pred požiarmi (OPP)

Pri zriaďovaní stavebného dvora musia byť dočasné budovy (kancelárie, sociálne priestory, sklady, dielne a pod.) vyhotovené z nehorľavých materiálov alebo aspoň z materiálov s obmedzenou horľavosťou. Medzi jednotlivými objektmi je nutné dodržať adekvátne odstupové vzdialenosti.

Stavbyvedúci zabezpečí na hlavnom stavebnom dvore zriadenie ohlasovne požiarov v súlade s požiadavkami príslušných predpisov v oblasti OPP.

Zriaďovateľ stavebného dvora zabezpečí pre ním zriaďovaný stavebný dvor dostatočný počet hasiacich prístrojov. Odporúčané vybavenie staveniska prenosnými hasiacimi prístrojmi:

Činnosť/ priestor:	Bližšia špecifikácia:	Druh a počet RHP:									
Administratívne a sociálne priestory/ bunky	Plocha miestností < 50 m ²	2 × A									
	Plocha miestností > 50 m ²	4 × A									
Miestnosti na spanie pracovníkov	Každá miestnosť bez ohľadu na veľkosť plochy	1 × A									
Staveniskové dielne	podľa triedy požiaru a účelu dielne	min. 1 ABC									
Sklady	podľa triedy požiaru a účelu skladu	min. 1 ABC									
Samohybné pracovné stroje	podľa triedy požiaru	min. 1 ABC									
Výkon požiarne nebezpečných činností	podľa triedy požiaru	min. 1 ABC									
<p>Triedy požiarov a zodpovedajúce druhy HP:</p> <table> <tr> <td></td><td>požiare pevných horľavých látok</td><td>práškový hasiaci prístroj vodný hasiaci prístroj</td></tr> <tr> <td></td><td>požiare kvapalných horľavých látok</td><td>penový hasiaci prístroj práškový hasiaci prístroj hasiaci prístroj s náplňou CO₂</td></tr> <tr> <td></td><td>požiare plyných horľavých látok</td><td>práškový hasiaci prístroj hasiaci prístroj s náplňou CO₂</td></tr> </table>				požiare pevných horľavých látok	práškový hasiaci prístroj vodný hasiaci prístroj		požiare kvapalných horľavých látok	penový hasiaci prístroj práškový hasiaci prístroj hasiaci prístroj s náplňou CO ₂		požiare plyných horľavých látok	práškový hasiaci prístroj hasiaci prístroj s náplňou CO ₂
	požiare pevných horľavých látok	práškový hasiaci prístroj vodný hasiaci prístroj									
	požiare kvapalných horľavých látok	penový hasiaci prístroj práškový hasiaci prístroj hasiaci prístroj s náplňou CO ₂									
	požiare plyných horľavých látok	práškový hasiaci prístroj hasiaci prístroj s náplňou CO ₂									
<p>POZN.: Odporúčame používať prednostne RHP práškový, s náplňou 6 kg – vhodný pre triedu požiaru A, B i C</p>											

Stanovisko hasiacich prístrojov bude označené požiarnymi značkami – vid' [Príloha 08](#), značky [F003](#), prípadne [F007](#).

Dodržiavanie vyššie uvedených povinností bude náplňou inšpekčných prehliadok staveniska koordinátorom bezpečnosti.

8.1.5 Sociálne zariadenia, pitný režim

(Pod)zhotovitelia pri návrhu a realizácii staveniska zabezpečia, aby ich zamestnanci na stavbe:

- mali k dispozícii dostatočné množstvo pitnej vody alebo iné vhodné nealkoholické nápoje;
- mali k dispozícii priestory, v ktorých môžu v prijateľných hygienických podmienkach konzumovať jedlo;
- mali k dispozícii miestnosť, kde budú chránení v prípade nepriaznivého počasia.

Hlavný zhotoviteľ zodpovedá za vybavenie staveniska dostatočným počtom WC (na 10 pracovníkov – mužov alebo žien najmenej 1 sedadlo, 2 sedadlá na 11 – 50 mužov alebo 11 – 30 žien, 3 sedadlá na 51 – 100 mužov alebo 31 – 50 žien, na každých ďalších 50 mužov alebo 30 žien 1 sedadlo).

Pokiaľ budú práce na stavbe vykonávané i v zimných mesiacoch (resp. ak je predpoklad, že na stavbe budú vykonávané dlhodobé práce pri operatívnej teplote nižšej ako 4 °C), zabezpečí hlavný zhotoviteľ na stavbe ohrievareň s vybavením na prehrievanie rúk.

V prípade dlhodobej práce na vonkajšom pracovisku počas mimoriadne teplých dní (teplota vzduchu v tieni vyššia ako 30 °C) stavbyvedúci zabezpečí pre pracovníkov bezplatný pitný režim na doplnenie tekutín a minerálnych látok.

V prípade dlhodobej práce na vonkajšom pracovisku počas mimoriadne chladných dní (priemerná teplota počas pracovnej zmeny nižšia ako 4 °C) stavbyvedúci zabezpečí pre pracovníkov bezplatný pitný režim na doplnenie straty tepla v organizme.

Pitný režim pri práci s nadmernou záťažou teplom alebo chladom, výber vhodných nápojov a ich primeraná teplota budú konzultované s pracovnou zdravotnou službou.

8.1.6 Situačný plánik

Stavbyvedúci zabezpečí, aby pre stavebný dvor a stavenisko bol vypracovaný situačný plánik, ktorý bude obsahovať najmä:

- rozmiestnenie jednotlivých objektov zariadenia staveniska;
- vyznačenie komunikácií a priestorov pre skladovanie;
- vyznačenie únikových a zásahových ciest;
- vyznačenie stavebných prípojok elektriny a vody;
- rozmiestnenie hasiacich prostriedkov a prostriedkov pre záchranu osôb;
- stanovište ohlasovne požiarov, resp. telefónu, určeného pre tiesňové volania;
- priestory vyhradené pre skladovanie horľavých a inak nebezpečných látok;
- miesto vyhradené pre zhromaždenie osôb v prípade požiaru a/alebo iných mimoriadnych udalostí (ďalej len „zhromaždisko“).

Plánik bude umiestnený po celú dobu výstavby na každom známom a trvale dostupnom mieste.

8.2 Organizačné zabezpečenie

8.2.1 Základné pravidlá BOZP na stavenisku

Všetky úrazy, poranenia, požiare a nebezpečné udalosti, musia byť okamžite hlásené stavbyvedúcemu a koordinátorovi bezpečnosti.

Každý pracovník musí byť zaškolený pre zariadenie, ktoré obsluhuje; v prípade, že je pre obsluhu zariadenia požadovaná odborná spôsobilosť, musí mať pracovník k dispozícii náležitý doklad o získaní takejto spôsobilosti (viď [Príloha 13](#)).

Bezpečnostné značenie musí byť plne rešpektované.

Pracovníci musia správnym spôsobom používať náležité OOPP v súlade s požiadavkami technologického postupu prác (TPP), karty bezpečnostných údajov (KBÚ) alebo odporúčeniami výrobcu.

Pracovisko musí byť udržiavané trvalo čisté a prístupové cesty bez prekážok. Stavebný odpad musí byť pravidelne odstraňovaný.

Alkohol, omamné a psychotropné látky nebudú na stavenisku tolerované; osobám pod vplyvom alkoholu alebo drog nebude umožnený vstup na stavenisko, resp. budú zo staveniska vykázané.

Pri používaní alebo skladovaní nebezpečných látok musí byť k dispozícii karta bezpečnostných údajov nebezpečnej látky alebo prípravku (KBÚ).

Nikto nesmie bez súhlasu stavbyvedúceho, resp. koordinátora bezpečnosti meniť, premiestňovať alebo odstraňovať akékoľvek bezpečnostné zariadenie inštalované na stavenisku ako sú zábradlia, bezpečnostné značenie, zábrany, ochranné konštrukcie, ochranné kryty a pod.

Staveniskové eklektické zariadenia, vrátane pohyblivých privodov musí byť pravidelne kontrolované a udržiavané. Pohyblivé privody musia byť umiestňované tak, aby nedošlo k ich poškodeniu (napr. prejazdom stavebných mechanizmov) a aby nehrozilo nebezpečenstvo zakopnutia.

Je zakázané používať svojpomocne vyrobené, nastavované alebo poškodené rebríky. Vystupovať a zostupovať po rebríku súčasne viacerými pracovníkmi je zakázané.

Na rebríkoch sa nesmú vykonávať práce, pri ktorých sa používajú pneumatické nástroje, vstreľovacie prístroje, reťazové píly a iné nebezpečné nástroje.

Je zakázané používať rebríky ako priechodový mostík.

Práce vo výške a/alebo nad voľnou hĺbkou musia byť zabezpečené proti pádu osôb.

Je nutné predchádzať prácam nad sebou. Pracovať nad sebou na rebríku je zakázané.

Krádeže akéhokoľvek druhu nebudú tolerované a budú okamžite hlásené na políciu.

Zamestnanci a personál sa môžu v rámci staveniska pohybovať len v priestoroch, ktoré im boli vyhradené ako pracovisko a v tzv. spoločných priestoroch (sociálne zariadenia, prístupové komunikácie a pod.). V žiadnom prípade nesmú vstupovať do vyznačených ohrozených priestorov, v ktorých sú vykonávané tzv. nebezpečné práce inými zhotoviteľmi.

Stavebné mechanizmy musia byť pri cúvaní navádzané spôsobilou osobou tak, aby vodiči nemohli ohroziť osoby nachádzajúce sa v tzv. slepom uhle. Po celú dobu cúvania musí vodič dávať výstrahu zvukovým signálom.

Dodržiavanie týchto pravidiel bude náplňou inšpekčných prehliadok staveniska koordinátorom bezpečnosti.

8.2.2 Ochrana pred obecnými stavebnými nebezpečenstvami

Nosenie bezpečnostnej obuvi s protišmykovou podrážkou a ochranou prstov, pracovného odevu s dlhým rukávom, výstražnej reflexnej vesty a ochrannej prilby je povinné pre všetkých pracovníkov stavby po celú dobu pobytu na stavenisku.

Dodržiavanie tejto povinnosti bude náplňou inšpekčných prehliadok staveniska koordinátorom bezpečnosti.

8.2.3 Zákaz fajčenia a manipulácie s otvoreným ohňom

Zákaz fajčenia musí byť dodržiavaný na všetkých miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, v priestoroch kde sú skladované horľavé materiály alebo vykonávané nebezpečné činnosti (napr. používanie riedidiel, zohrievanie alebo varenie izolačných alebo tesniacich substancií a pod.) a v ich blízkosti a taktiež vo všetkých kancelárskych a sociálnych priestoroch.

Dodržiavanie zákazu fajčenia bude náplňou inšpekčných prehliadok staveniska koordinátorom bezpečnosti.

8.2.4 Čistota a poriadok

(Pod)zhotovitelia a ich personál sú povinní udržiavať na stavenisku čistotu a poriadok. Je zakázané vykonávať potrebu mimo vyhradené WC.

Stavebný odpad, suť, použité obaly a pod. budú ukladané na vopred vyhradenom mieste. Stavbyvedúci zodpovedá za pravidelný odvoz odpadu.

Horľavý materiál (papierové a umelohmotné obaly, drevený odpad, zbytky horľavých látok ako sú farby, riedidlá a pod.) musia byť odstránené z pracoviska okamžite.

(Pod)zhotovitelia dbajú na to, aby priľahlé verejné komunikácie neboli znečisťované stavebnými vozidlami a mechanizmami a/alebo prepravovaným materiálom. Zemina, piesok a iný prašný materiál musia byť pred prepravou skropené vodou. Vozidlá prepravujúce takýto náklad musia byť vybavené plachtou. V prípade znečistenia je zhotoviteľ povinný komunikáciu okamžite očistiť.

Komunikácie, odstavné plochy a pod. je nutné po celú dobu výstavby udržiavať voľné v bezpečnom stave. V prípade sneženia a/alebo námrazy zodpovedá stavbyvedúci za údržbu všetkých komunikačných a manipulačných plôch.

Stavbyvedúci zodpovedá za vybavenia staveniska vhodnými prostriedkami na udržiavanie čistoty a poriadku (vedra, fúriky, lopaty, metly a pod.).

Dodržiavanie vyššie uvedených povinností bude náplňou inšpekčných prehliadok staveniska koordinátorom bezpečnosti.

8.2.5 Skladovanie stavebného materiálu

Stavebný materiál môže byť na stavenisku skladovaný len na vyhradených miestach podľa pokynov stavbyvedúceho. Skladovanie mimo obvodu staveniska je zakázané.

Pri nakládke a vykládke materiálu musí byť zaistená bezpečnosť osôb spôsobilou a náležite poučenou osobou, ktorá zodpovedá za to, aby sa nepovolané osoby nedostali do pracovného pásma zdvíhacích zariadení a/alebo do jazdnej dráhy vozidiel pri cúvaní, otáčaní apod.

Pri ukladaní materiálu musí byť zaistená jeho stabilita, bezpečný odber a manipulácia s ním. Povrch miesta skládky musí byť upravený so zreteľom na vlastnosti skladovaného materiálu. Do stohov a hraníc možno ukladať materiál len na pevnej, únosnej, nešmykľavej a vodorovnej ploche a môžu sa do nich ukladať len rovnaké predmety nemenného tvaru. Predmety, ktorých tvar sa

mení (napr. vrecia) sa smú stohovať do hromád len keď sa vytvorí dostatočne šikmé alebo stupňovité steny. V prípade, že hrozí zrútenie stohu, hranice alebo hromady, musia byť tieto okamžite bezpečným spôsobom rozobrané.

Je zakázané uskladňovať materiál na nespevnených svahoch.

Pri ukladaní materiálu je nutné ponechať dostatočné manipulačné priestory, najmä pre bezpečnú manipuláciu a odber skôr uskladneného materiálu (prístup zdvíhacích mechanizmov, prepravných prostriedkov a pod.). Dovoz materiálu na stavenisko je potrebné plánovať tak, aby bol na stavenisku len na nevyhnutne potrebnú dobu.

Horľavé a nebezpečné materiály musia byť uskladnené oddelene od ostatných materiálov a pri ich uskladnení je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti a ochranné pásma od susedných objektov. Zároveň je nutné ponechať dostatočné priestory pre prístup hasičskej techniky. Tieto miesta je nutné označiť bezpečnostným značením – vid' [Príloha 08](#), značky [W001](#), [W002](#), [W003](#), [W004](#), [W005](#), príp. [P030](#).

8.2.6 Používanie nebezpečných látok a prípravkov

Pokiaľ budú na stavbe používané nebezpečné látky alebo prípravky, je (pod)zhotoviteľ, ktorý bude takúto látku používať, povinný odovzdať pred začatím prác s takouto látkou stavbyvedúcemu kópiu karty bezpečnostných údajov (KBÚ) s uvedením predpokladaného množstva použitého na stavbe.

Stavbyvedúci vedie tzv. register nebezpečných látok a prípravkov používaných na stavbe – vzor registra je uvedený v [Prílohe 11](#).

S KBÚ musia byť v primeranom rozsahu oboznámení všetci pracovníci, ktorí s dotknutou látkou/prípravkom prídu počas výkonu prác na stavbe do styku, resp. by mohli byť touto látkou/prípravkom ohrození.

8.2.7 Ochrana životného prostredia

Všetci zhotovitelia sú povinní vykonávať svoju činnosť na stavenisku tak, aby nedošlo k ohrozeniu životného prostredia. Je zakázané najmä:

- likvidovať stavebný odpad spaľovaním,
- vylievať nebezpečné kvapaliny (oleje, farby, organické rozpúšťadlá a pod.) alebo nimi znečistenú vodu) do pôdy.

Obaly s kvapalinami, ktoré by mohli ohroziť životné prostredie sa musia ukladať v nepriepustných záchytných vaniach. V prípade neúmyselného rozliatia je nutné zabezpečiť ich okamžitú sanáciu. Stavbyvedúci zaistí, aby bol pre tento účel na stavenisku k dispozícii vhodný sorpčný materiál (napr. Vapex a pod.)

8.2.8 Neoprávnený vstup

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o líniovú dopravnú stavbu bez vylúčenia verejnej premávky, ktorú nie je možné opatriť oplotením po celom obvode, je potrebné vhodným spôsobom zabezpečiť, aby sa verejnosť a nepovolané osoby nedostali do priestorov, kde by mohli byť ohrození stavebnou činnosťou:

Činnosť/ priestor:	odporúčany spôsob zabezpečenia:
výkopy, jamy, šachty a pod.	<ul style="list-style-type: none"> - zakrytie alebo - dostatočne pevná zábrana (ohradenie, dvojtyčové zábradlie) alebo - jednotyčové zábradlie vysoké 1.1 m vo vzdialenosti najmenej 1.5 m od hrany výkopu alebo - nápadná prekážka vysoká min. 60 cm vo vzdialenosti najmenej 1.5 m od hrany výkopu alebo - materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0.9 m vo vzdialenosti najmenej 1.5 m od hrany výkopu; - zabezpečenie vhodných a bezpečných priechodov ponad výkopové ryhy (šírka priechodu najmenej 1,5 m bez ohľadu na hĺbku výkopu; priechody musia byť vybavené obojstranným dvojtyčovým zábradlím so zarážkou).
nakládka a vykládka materiálu pomocou zdvíhacích zariadení, práce kde hrozí pád predmetov, zrútenie konštrukcie a pod. (napr. práce na mostnom objekte 201-00)	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečenie nebezpečného priestoru nápadnou prekážkou vysokou min. 60 cm a označenie bezpečnostným značením „zákaz vstupu nepovolaným osobám“ – viď Príloha 08, značka P006 alebo - stráženie nebezpečného priestoru spôsobilou a poučenou osobou (doporučujeme pre krátkodobé činnosti – napr. vykládka materiálu).
cúvanie a otáčanie vozidiel	<ul style="list-style-type: none"> - navádzanie vodiča spôsobilou a poučenou osobou; - používanie výstražného zvukového signálu počas cúvania
výkopové práce pomocou stavebných mechanizmov (bagre a pod.)	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečenie nebezpečného priestoru nápadnou prekážkou vysokou min. 60 cm a označenie bezpečnostným značením „zákaz vstupu nepovolaným osobám“ – viď Príloha 08, značka P006 alebo - stráženie nebezpečného priestoru spôsobilou a poučenou osobou (odporúčame pre krátkodobé činnosti)

Vo všetkých častiach stavby, ktoré budú v dotyku s verejnou premávkou musí byť osadené vopred schválené dočasné dopravné značenie.

Na vstupoch na stavenisko musí byť umiestnené označenie, že sa jedná o stavenisko a značka zakazujúca vstup nepovolaným osobám (viď [Príloha 08](#), značka [P006](#)).

Osobám, ktoré sa priamo nezúčastňujú na realizácii stavby (návštevy a pod.) môže byť umožnený vstup na stavenisko len ak sú splnené nasledujúce podmienky:

- s ich prítomnosťou bol oboznámený stavbyvedúci;
- budú sa pohybovať po stavenisku len v sprievode poverenej osoby;
- budú vybavení vhodnými ochrannými pracovnými prostriedkami, v závislosti od účelu ich návštevy; minimálne vybavenie je bezpečnostná pracovná obuv, pracovný plášť alebo pracovný odev a ochranná prilba;
- boli v potrebnom rozsahu poučení o zásadách BOZP a ochrane pred požiarimi platnými na stavenisku.

9. ZÁVER

9.1 Záväznosť

Tento plán je záväzný pre všetkých (pod)zhotoviteľov po celú dobu realizácie stavby.

Zhotovitelia sú povinní v náležitom rozsahu oboznámiť s preventívnymi opatreniami, zahrnutými v tomto pláne všetkých svojich zamestnancov a personál a vyžadovať ich držiavanie. O oboznámení musí byť vyhotovený písomný záznam – vzor písomného záznamu je uvedený v [Prílohe 05](#)). Pre tento účel zabezpečí stavbyvedúci distribúciu plánu všetkým (pod)zhotoviteľom.

Jeden výtlačok aktuálnej verzie tohto plánu bude umiestnený na stavbe na každom dostupnom mieste po celú dobu realizácie stavby a každému, kto sa zúčastňuje na budovaní stavby, bude v prípade jeho záujmu umožnené nahliadnuť do plánu, príp. si urobiť z neho výpisky.

Register nebezpečných látok a prípravkov, používaných v rámci stavby vedený na základe tohto plánu bude k dispozícii u [stavbyvedúceho](#).

Zoznam (pod)zhotoviteľov a súpis stavebných a montážnych prác, vedené na základe tohto plánu budú k dispozícii u [koordinátora bezpečnosti](#).

9.2 Aktualizácia

Tento plán je potrebné aktualizovať a upravovať v závislosti od postupu plnenia stavebných prác, výskytu úrazov, nehôd, skoronehôd alebo iných mimoriadnych udalostí alebo dodatočných zmien v projekte.

Zmeny alebo úpravy plánu môže vykonať len koordinátor bezpečnosti. Všetky zmeny a/alebo úpravy plánu musia byť vopred prerokované a odsúhlasené s technickým dozorom investora a so stavbyvedúcim a musia o nich byť informovaní všetci (pod)zhotovitelia a pracovníci, ktorých sa tieto zmeny a/alebo úpravy dotýkajú

10. PRÍLOHY

ZÁSADY BOZP PRE VÝKON PRÁC SO ZVÝŠENÝM NEBEZPEČENSTVOM

Práce vo výškach

(1) Pracoviská, u ktorých hrozí pád z výšky alebo do hĺbky (napr. práce na mostných objektoch, oporných/zárubných múroch, prekládkach vzdušných vedení a pod.) musia byť náležite zabezpečené proti pádu pracovníkov kolektívnou ochranou; ak to nie je možné, musia byť pracovníci zabezpečení proti pádu vhodnými osobnými ochrannými prostriedkami.

(2) Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť, prípadne skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia boli zabezpečené proti pádu, skĺznutiu alebo zhodeniu vetrom počas práce i po jej ukončení. Pracovné náradie sa zakazuje zavesovať na časti odevu, ak nie je na to upravený alebo ak pracovník nepoužije vhodný výstroj (pás s úpinkami a pod.).

(3) Konštrukcia na práce vo výškach sa nesmie preťažovať. Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia vrátane počtu osôb nesmie presahovať normou určené náhodné zaťaženie konštrukcie.

(4) Priestory, nad ktorými sa pracuje, sa musia bezpečne zaistiť, aby nedošlo k ohrozeniu pracovníkov a iných osôb. Zamestnanci a verejnosť musia byť chránení pred pádom predmetov kolektívnymi ochrannými prostriedkami, ak je to technicky možné. Materiály a pracovné zariadenia musia byť uložené alebo navrhnuté tak, aby nemohli skĺznuť alebo zrútiť sa. Ak je potrebné, tak sa na stavenisku umiestnia zastrešené priechody alebo je zabránený prístup k nebezpečným priestorom.

(5) Zhadzovanie predmetov, zvyškov stavebných látok a materiálu z výšky na príľahlé plochy je dovoľené len za predpokladu, že

- miesto dopadu bude zabezpečené proti vstupu osôb (ohradením, vylúčením prevádzky, strážením) a jeho okolie chránené proti prípadnému odrazu alebo rozstreku zhodeného predmetu alebo materiálu alebo
- materiál sa bude zhadzovať uzavretým zariadením až na miesto uloženia.

(6) Je zakázané zhadzovať predmety, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu (plechy, krytina, dosky a pod.), alebo predmety, ktoré by mohli strhnúť pracovníka z výšky.

(7) Práce vo výške v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musia prerušiť pri

- búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy,
- vetre s rýchlosťou nad 8 m.s-1 na zavesených pomocných konštrukciách, rebríkoch nad 5,0 m výšky práce a pri použití osobného zabezpečenia; v ostatných prípadoch pri vetre s rýchlosťou nad 10,7 m.s-1,
- viditeľnosti menšej ako 30 m,
- teplote prostredia nižšej ako -10 C.

(8) Práce nad sebou sú povolené len vo výnimočných prípadoch. Ich výkon musí byť vždy vopred dotknutými (pod)zhotoviteľmi prerokovaný za účasti [koordinátora bezpečnosti](#).

Zemné práce

Prípravné práce

- (1) Pred začatím zemných prác musí zodpovedný pracovník zhotoviteľa zabezpečiť v teréne vyznačenie trasy podzemných vedení inžinierskych sietí a iných prekážok. Vyznačenie všetkých inžinierskych sietí a diel musí byť overené a potvrdené ich prevádzkovateľom. Pracovníci, ktorí budú vykonávať zemné práce, musia byť oboznámení s druhom inžinierskych sietí, ich trasami a hĺbkou a ich ochrannými pásmami. To platí aj pre trasy inžinierskych sietí v blízkosti staveniska, ktoré by mohli byť stavebnou činnosťou narušené.
- (2) V rámci projektu musí byť stanovený spôsob zaistenia stien výkopov proti zosunutiu alebo sklony svahov výkopov. Pri zmene geologických a hydrogeologických podmienok oproti projektu je povinný zodpovedný pracovník po konzultácii s projektantom spresniť určený sklon svahu.
- (3) Opatrenia pre zaistenie bezpečnosti práce pre jednotlivé výkopy musia byť stanovené ešte pred ich začatím.
- (4) Pred povolením zemných prác je nutné stanoviť:
 - postupy v prípade nepredvídaných udalostí (zrútenie steny výkopu, porušenie inžinierskych sietí, zistenie väčších balvanov, zvyškov stavebných konštrukcií, výskyt nesúdržných zemín, starej munície a pod.);
 - miesta vybudovania prechodov a prejazdov, spôsob ich prevedenia a spôsob zabezpečenia proti pádu osôb;
 - zaistenie zásobovania, prízjazdu záchranných zborov a pod. v dotknutej lokalite
 - pracovníka, zodpovedného za odbornú kontrolu stavu zábran, vrúbenia/paženia, lávok, prechodov, prejazdov a výstražných a osvetľovacích telies a periodicitu tejto kontroly (najmenej 1× za deň).
- (5) Pred začatím zemných prác sa musí preveriť, či sa v blízkosti pracoviska nebudú vykonávať práce spôsobujúce otrasy pôdy, ktoré by mohli ohroziť stabilitu stien výkopu alebo svahu (napr. baranenie štetových stien a pilót, používanie pneumatického kladiva a pod.) a navrhnuť adekvátne opatrenia na zaistenie stability výkopov, resp. svahov a bezpečného výkonu zemných prác. Tieto opatrenia musia byť prerokované a odsúhlasené [koordinátorom bezpečnosti](#).

Zásady pre vykonávanie zemných prác

- (6) Výkopy v obývaných územiach musia byť zakryté alebo sa musia ich okraje zaistiť tak, aby sa zabránilo pádu do výkopu.
- (7) Výkopy priliehajúce k verejným komunikáciám alebo zasahujúce do nich musia byť vybavené výstražnou dopravnou značkou. V noci a pri zníženej viditeľnosti musia byť označené červeným výstražným svetlom na začiatku a na konci výkopu, prípadne v iných nebezpečných miestach podľa miestnych podmienok.
- (8) Pre pracovníkov pracujúcich vo výkopoch sa musí zaistiť bezpečný zostup (výstup). Pred prvým vstupom pracovníkov do výkopu alebo pri prerušení práce dlhšom ako 24 hodín musí zodpovedný pracovník vykonať prehliadku stavu stien výkopu, paženia a prístupov.
- (9) Výkopové práce kde hrozí nebezpečenstvo zosunutia, zavalenia alebo iné zvýšené riziko nesmie vykonávať pracovník osamotene. Taktiež nesmie vykonávať pracovník osamotene výkopové práce na odľahlých pracoviskách od hĺbky 1.3 m.

(10) Okraje výkopov sa nesmú zaťažovať (hranica šmykového klinu musí byť stanovená projektom).

(11) Vykonávať zemné práce v ochrannom pásme elektrických, plynových a iných nebezpečných vedení možno len za predpokladu, že sa vykonajú opatrenia zabráňujúce nebezpečnému priblíženiu pracovníkov alebo strojov k vedeniam. Opatrenia sa prerokujú s ich prevádzkovateľom (prehľad ochranných pásiem niektorých energetických zariadení je uvedený v [Prílohe 07](#)).

(12) Pri ručnom kopaní výkopov musia byť pracovníci rozmiestnení tak, aby sa navzájom neohrozovali. Pri doprave materiálu do výkopu alebo z výkopu sa nesmú pracovníci zdržiavať v ohrozenom priestore. Pri zistení nebezpečných predmetov (napr. stará munícia a pod.) sa musia práce zastaviť až do odstránenia týchto predmetov kompetentnou inštitúciou.

(13) Zvislé steny ručných výkopov sa musia zabezpečiť proti zavaleniu (napr. pažením) od hĺbky väčšej ako

- 1,5 m v nezastavanom území;
- 1,3 m v zastavanom území.

(14) V zeminách nesúdržných, podmäčkaných alebo inak náchylných na zosunutie a v miestach, kde treba rátať s opakovanými otrasmami (napr. pri používaní baranidla v ich blízkosti), sa steny musia zabezpečiť aj pri menších výškach.

(15) Je zakázané zostupovať alebo vystupovať z výkopu po konštrukcii paženia.

(16) Odkryté vedenia a potrubia v stene výkopu sa musia ihneď zabezpečiť proti priehybu, vybočeniu a rozpojeniu.

(17) Pri ručnom odstraňovaní výstuže (vrúbenia) sa musí postupovať od spodku pri súčasnom zasypávaní odpaženého výkopu tak, aby bola zaistená bezpečnosť práce. Ak hrozí nebezpečenstvo zosunutia stien výkopu alebo poškodenia blízko stojacich konštrukcií pri prepažovaní a odstraňovaní výstuže (vrúbenia), paženie sa ponechá v potrebnej výške vo výkope.

Svahovanie výkopov

(18) Podkopávanie svahov je zakázané. Ak vzniknú pochybnosti o stabilite svahu, pracovník zodpovedný za vykonávanie zemných prác musí určiť a zabezpečiť opatrenia na zamedzenie zosunutia svahu.

(19) Pri nepriaznivých poveternostných podmienkach, pri ktorých môže dôjsť k ohrozeniu stability svahu, sa nesmú pracovníci zdržiavať na svahu ani pod ním.

(20) Pri práci na svahoch so sklonom väčším ako 1:1 a výške väčšej ako 3 m sa musia vykonať opatrenia proti skĺznutiu pracovníkov alebo zosunutiu materiálov.

(21) Pracovať súčasne na viacerých stupňoch na svahu nad sebou je prípustné, len ak sú vytvorené bezpečné podmienky na zabezpečenie pracovníkov na nižších stupňoch.

Mechanizmy na zemné práce

(22) Stroje na zemné práce môže obsluhovať len pracovník, ktorý má pre túto činnosť príslušnú odbornú spôsobilosť (kvalifikáciu) a dostatočnú prax.

(23) Stroje na zemné práce sa môžu pohybovať alebo pracovať podľa únosnosti pôdy v takej vzdialenosti od okrajov svahov, aby nedošlo k zrúteniu stroja. Pod stenou (svahom) sa môže stroj

pohybovať alebo pracovať v takej vzdialenosti, aby nevzniklo nebezpečenstvo jeho zasypania. Ak tieto vzdialenosti nie sú určené v technologickom postupe, určí ich zodpovedný pracovník dodávateľa zemných prác. Pracovník obsluhujúci stroj musí byť o týchto vzdialenostiach vopred preukázateľne oboznámený.

(24) Pri hnutí horniny dózerom nesmie byť jeho radlice presahovať cez okraj svahu alebo výkopu.

(25) Stroje sa musia vybaviť zariadením na kontrolu sklonu pojazdnej roviny so signalizáciou alebo ukazovateľom až do maximálne dovoleného sklonu.

(26) O použití strojov v blízkosti okrajov podzemných inžinierskych sietí rozhodne dodávateľ stavebných prác po dohode s prevádzkovateľom týchto sietí a súčasne vykoná nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce.

(27) Pri súbežnom strojovom a ručnom vykonávaní zemných prác je zakázané zdržiavať sa v nebezpečnom dosahu stroja. Ak obsluha nemá dostatočný výhľad na všetky miesta ohrozenia priestoru, nesmie pokračovať v práci.

(28) Je zakázané vstupovať bez vhodnej ochrany pracovníkov do strojov vykovaných výkopov, ktoré nie sú zabezpečené proti zosunutiu.

(29) Ak je stroj v pohybe, nikto sa nesmie zdržiavať v nebezpečnom dosahu stroja, pred strojom v smere jazdy, ani medzi ťahačom a vlečným strojom. Je zakázané stáť tesne pred alebo za strojmi s vlastným pohonom pri ich štartovaní. Je zakázané vstupovať na stroj alebo pod stroj bez upovedomenia a súhlasu obsluhy. Taktiež je zakázané vystupovať a zostupovať zo stroja, pokiaľ je tento v pohybe.

(30) Počas tankovania pohonných hmôt musia byť všetky motory vypnuté.

(31) Všetky prevodovky, hriadele, hnacie remene alebo reťaze, ventilátory a iné nebezpečné pohyblivé časti strojov musia byť opatrené ochrannými krytmi. Po ukončení opráv musia byť tieto kryty opätovne nasadené.

(32) Pri práci strojov, ktoré sú vybavené viacerými pracovnými zariadeniami, musia byť nepoužívané pracovné zariadenia v prepravnej polohe a mechanicky zabezpečené.

(33) Pri práci viacerých strojov na jednom pracovisku sa musí medzi nimi zachovať taká vzdialenosť, aby nedošlo k ohrozeniu prevádzky druhého stroja.

(34) Obsluha stroja nesmie opustiť svoje miesto bez toho, aby pracovné zariadenie nebolo spustené na zem, prípadne na podložku na zemi alebo umiestnené v predpísanej polohe a mechanicky zabezpečené.

(35) Obsluha je povinná zaznamenať závady stroja, prípadne prevádzkové odchýlky zistené počas predchádzajúcej prevádzky do prevádzkového denníka. Po prestávke a po ukončení zmeny, pri ktorej sa obsluhy striedajú, musí byť s týmito závadami oboznámená aj striedajúca obsluha. Prevádzkový denník a návod na bezpečné používanie, obsluhu a údržbu stroja musí mať obsluha stroja trvale k dispozícii.

(36) Po ukončení prác sa mobilný stroj musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu zakladacími klinmi alebo pracovným zariadením spusteným na zem, alebo zaradením najnižšieho rýchlostného stupňa a zabrzdením parkovacej brzdy. Ak to umožňuje konštrukcia stroja, aj pri prerušení práce sa mobilný stroj musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu aspoň zabrzdením parkovacou brzdou alebo pracovným zariadením spusteným na zem.

(37) Proti samovoľnému pohybu sa musí zabezpečiť aj pracovné zariadenie stroja po ukončení práce pri každom jej prerušení spustením na zem alebo umiestnením do prepravnej polohy, v ktorej sa mechanicky zabezpečí.

(38) Mobilný stroj sa musí odstaviť na vhodné stanovište, kde nezasahuje do pozemných komunikácií, nie je ohrozená stabilita stroja a nie je ohrozený padajúcimi predmetmi.

Montáž alebo demontáž ťažkých konštrukčných prvkov

Príprava montáže

(1) (Pod)zhotoviteľ montážnych prác musí vypracovať technologický postup montáže ním montovaných stavebných i technologických konštrukcií. Technologický postup musí obsahovať

- časový sled montážnych záberov;
- podmienky nasadenia a pohyb mechanizačných prostriedkov;
- zásadné riešenie prístupu pracovníkov k stykovým uzlom vrátane ich ochrany;
- skladba a rozsah použitia montážnych a bezpečnostných prípravkov a zariadení (ochranné zábradlia, poklopy a pod.);
- zabezpečenie dotknutých pracovísk;
- podmienky na osobné alebo kolektívne zabezpečenie pracovníkov proti pádu.

(2) Technologický postup musí byť pred začatím prác prerokovaný s vedúcim montáže alebo pracovníkom povereným riadením montážnych prác.

Manipulácia s bremenami

(3) Pri odoberaní dielcov zo skládky alebo dopravného prostriedku sa zostávajúce dielce musia vždy zabezpečiť proti preklopeniu alebo zosunutiu.

(4) Pri zdvíhaní bremien musí zodpovedať nosnosť zdvíhacieho zariadenia a použitých viazacích prostriedkov hmotnosti zdvíhaného bremena. Je zakázané používať na zdvíhanie viazacie prostriedky u ktorých nie je známa nosnosť.

(5) Bremená, ktorých hmotnosť nie je známa, musia byť označené. Zdvíhacie zariadenie, viazacia prostriedky a spôsob zdvíhania takýchto bremien určí zodpovedný pracovník. Zdvíhacie zariadenie pre zdvíhanie týchto bremien musí byť vybavené zariadením proti preťaženiu. U týchto bremien zodpovedný pracovník taktiež určí spôsob uviazania bremena.

(6) Na každom zdvíhacom zariadení musí byť vyznačená jeho nosnosť. Na žeriavoch s nosnosťou meniteľnou v závislosti od jeho vyloženia musí byť uvedená najmenšia a najväčšia nosnosť s príslušným vyložením.

(7) Uviazaním a zavesovaním bremien môžu byť poverení len pracovníci so zodpovedajúcou kvalifikáciou.

(8) Pred uviazaním musí dielce i závesné oká (háky, skrutky a pod.) prehliadnuť viazač. Viazacie prostriedky sa musia v zime očistiť od snehu a námrazy. Je zakázané zdvíhať zasypané, upevnené, primrznuté alebo prilepené bremená vytrhovaním a odtrhovaním pokiaľ nemožno zistiť bezpečne silu k tomu potrebnú alebo ak zariadenie nie je vybavené preťažovacou poistkou.

(9) Pred zdvihom a ďalšou manipuláciou sa bremeno musí upevniť a zabezpečiť tak, aby nemohlo dôjsť k jeho pádu, prípadne pádu jeho častí. Bremeno sa nesmie uväzovať alebo zavesovať na miestach, z ktorých by sa mohlo vyšmyknúť alebo kde by sa mohol vzájomne

poškodiť viazací alebo závesný prostriedok a bremeno. Ostré hrany bremena, ktoré by mohli poškodiť viazací prostriedok, sa musia vhodným spôsobom chrániť.

(10) Pred vlastným zdvihom bremena sa musí preveriť bezpečnosť zavesenia bremena jeho nadzdvihnutím a skontrolovať spôsob zavesenia bremena a závesných prostriedkov. Až po tejto kontrole môže byť daný pokyn na zdvihnutie.

(11) Zdvíhanie a prepravu bremena musí riadiť viazač dorozumievacími znameniami, ktoré musia byť jednoznačné, zreteľné a vopred dohodnuté so žeriavnikom (prehľad ručných signálov – vid' [Príloha 09](#)). Pokiaľ uväzujú bremeno viacerí viazači, môže túto prácu riadiť len jeden z nich, pričom žeriavnikovi môže dať pokyn na zdvih až vtedy, ak sa presvedčil o správnom uviazaní alebo zavesení bremena a o bezpečnosti ostatných viazačov (odporúča sa tohto viazača vizuálne odlíšiť od ostatných, napr. prilbou alebo vestou odlišnej farby). Žeriavnik nesmie začať zdvíhať bremeno bez predchádzajúceho pokynu viazača.

(12) Nikto sa nesmie zdržiavať pod dopravovanými bremenami ani v ich blízkosti. Pracovníci sa môžu k bremenu priblížiť až po jeho ustálení v mieste, kde bude osadené alebo zložené.

(13) Pracovník, ktorý upevnil bremeno, riadi jeho zdvih až do úrovne miesta, kde bude uložené. Ďalší pokyn na pohyb bremena nad úroveň osadenia a na osadenie bremena dáva určený pracovník montážnej čaty.

(14) Ak dopravu bremena, jeho celú dráhu z miesta uviazania na miesto osadenia alebo uloženia nemôže sledovať pracovník, ktorý bremeno uviazal, musí sa medzi ním, žeriavnikom a pracovníkom, ktorý bude bremeno osadzovať alebo ukladať, určiť spôsob dorozumenia sa.

(15) Určený pracovník montážnej čaty sa musí vždy presvedčiť o správnom osadení bremena.

(16) Ak pri doprave bremena k miestu montáže nemožno dosiahnuť jeho plynulý pohyb, bremeno sa musí viesť pomocnými lanami. Pomocnými lanami sa môžu bremená viesť len z bezpečného a pevného miesta. Laná sa musia upevniť spôsobom vylučujúcim ohrozenie pracovníka pri ich odopínaní. Pomocné lano sa nesmie omotať alebo inak upevniť na častiach tela pracovníka.

(17) Pri zdvíhaní dielcov pomocou čapov sa závesné laná musia rozoprieť rozperkou, aby pri zdvihu časť dielca (hlava stĺpa) voľne prešla medzi lanami závesu. Čap musí byť stále vo vodorovnej polohe a zabezpečený proti vypadnutiu.

(18) Na zavesené dielce sa nesmie vstupovať, ani sa nesmie na ne ukladať pracovné náradie a materiál.

(19) Pri nakladaní bremien na alebo vykladaní z dopravného prostriedku je nutné tento zaistiť proti samovoľnému posunutiu. Po uviazaní bremena viazači skontrolujú zvislosť zdvihových lán tak, aby nedošlo k šikmému ťahu a následnému zhupnutiu bremena. Pri vykladaní bremena musia viazači pred pokynom na zdvih bremena opustiť ložnú plochu dopravného prostriedku a ďalšiu manipuláciu s bremenom riadiť mimo dopravný prostriedok. Obdobne, pri nakladaní bremena môže viazač vstúpiť na ložnú plochu dopravného prostriedku až po uložení bremena.

(20) Pokiaľ na jednom pracovisku pracuje súčasne viacero žeriavov, je nutné viazačov patriacich k rôznym žeriavom vizuálne odlíšiť (napr. prilbou alebo vestou odlišnej farby) tak, aby každý žeriavnik mohol ľahko identifikovať svojho viazača a nedošlo tak k zámene signálov (dôležité najmä pri vežových žeriavoch).

Montážne prípravky a viazacie prostriedky

- (21) Pri montáži sa musia použiť predpísané montážne a bezpečnostné prípravky. Montážne a bezpečnostné prípravky a viazacie prostriedky sa musia pred použitím a počas neho kontrolovať, po použití očistiť, riadne uložiť a konzervovať.
- (22) Každá montážna čata sa na montáž musí vybaviť príslušným počtom montážnych a bezpečnostných prípravkov a zariadení v súlade s technologickým postupom.
- (23) Montážne a bezpečnostné prípravky slúžiace na zaistenie bezpečnosti montáže, najmä bezpečnosti pracovníkov pri montáži vo výške je potrebné upevňovať k dielcom ešte na zemi (východiskovej úrovni) pred ich zdvihom, ak to nevylučuje technologický postup montáže.
- (24) Na zdvíhanie dielcov sa musia použiť viazacie prostriedky, ktoré zodpovedajú príslušným parametrom (napr. statickým parametrom jednotlivých druhov dielcov).
- (25) Viazacie prostriedky sa vždy musia voliť tak, aby zabezpečovali zavesenie dielcov podľa výrobných dokumentácie.

Osadzovanie dielcov

- (26) Pri osadzovaní dielcov je potrebné vychádzať z technologického postupu.
- (27) Počas montážnych prác sa na konštrukcii musí priebežne vykonávať vystuženie, vzoprenie, kotvenie a iné stabilizačné zabezpečenie. Súčasne sa musia priebežne montovať trvalé časti konštrukcie (zábradlia, plošiny a pod.).
- (28) Montážne otvory na vodorovných častiach sa musia súčasne s montážou zabezpečiť tak, aby cez ne pracovníci neprepadávali (poklopom, sieťou, zábradlím a pod.).
- (29) Pri manipulácii s dielcom musia byť pracovníci v bezpečnej vzdialenosti. Až po jeho ustálení nad miestom montáže sa môžu k nemu priblížiť a z bezpečnej plošiny alebo podlahy ho osadiť a zabezpečiť proti vychýleniu. Dielec sa môže zvesiť zo závesu zdvíhacieho prostriedku až po tomto zabezpečení.
- (30) Zvislé dielce sa musia po osadení bezpečne zaistiť (skrutkami, montážnymi stolicami, zaklinovaním v základnej pätky a pod.). Uvoľnenie viazacích prostriedkov zo zvislých dielcov sa musí vykonať z bezpečného miesta (pracovnej plošiny, montážneho koša, diaľkovým odopínaním zo zeme a pod.).
- (31) Po zabezpečení a uvoľnení dielcov z viazacích prostriedkov sa pokračuje v ich konečnom upevnení (zváraním, zabetónovaním, skrutkovaným spojom a pod.). Nasledujúci dielec sa môže osadiť až vtedy, keď je predchádzajúci dielec bezpečne uložený a upevnený podľa technologického postupu.
- (32) Montážne prípravky na dočasné zabezpečenie dielcov sa nesmú odstraňovať pred konečným upevnením a priestorovým stužením montovanej konštrukcie.
- (33) Pri dielcoch zavesených do závesu zdvíhacieho zariadenia možno vykonať zvar elektrickým oblúkom len za predpokladu, že je vylúčená možnosť zasiahnutia pracovníkov a poškodenia zdvíhacieho zariadenia elektrickým prúdom.
- (34) Zmonolitňovanie uzlov a styčných škár je možné až po zistení správnosti osadenia dielcov, po prebierke zvarových spojov a splnení ďalších požiadaviek projektu. Práca spojená so zalieváním stykov a škár sa vykonáva spôsobom predpísaným technologickým postupom.

(35) Dielce, ktoré môžu byť po osadení do konštrukcie rozkmitané vetrom, sa musia okamžite vystužiť navzájomiacimi dielcami tak, aby konštrukcia tvorila tuhý celok.

(36) Pri zdvíhaní, stavaní a ukladaní jednotlivých vysokých konštrukcií alebo častí (priehradové konštrukcie, stožiare a pod.) sa musí priestor ohrozený pádom bremena, zdvíhacími prostriedkami alebo konštrukciou zabezpečiť (napr. ohradením, strážením priestoru povereným pracovníkom).

(37) Pri blokovej montáži sa bloky oceľovej konštrukcie musia zostavovať z jednotlivých prvkov na tuhých, nepoddajných podporách tak, aby bol dodržaný tvar, statické pôsobenie, prípadne nadvýšenie predpísané v dodávateľskej dokumentácii, pričom sa nesmú prekročiť povolené medzné odchýlky.

(38) Pri montážnych prácach vo výške je zakázaná montáž a prechádzanie pracovníkov po konštrukcii bez zabezpečenia proti pádu.

Búracie práce

Prieskum objektu, technologický postup

(1) Búracie práce, ktoré budú vykonávané v rámci asanácie jestvujúcich objektov (SO 010-00) patria medzi činnosti, ktoré svojim charakterom predstavujú zvýšené nebezpečenstvo ohrozenia života a zdravia pracovníkov.

(2) Pred začatím búracích prác sa musí uskutočniť prieskum stavu objektu a jeho okolia. Na základe výsledkov prieskumu a statického posúdenia sa spracuje technologický postup búracích prác.

(3) Technologický postup musí obsahovať:

- návaznosť a súbeh jednotlivých pracovných operácií;
- pracovné postupy pre jednotlivé pracovné činnosti;
- spôsob odstraňovania materiálu, spôsob zvislej a vodorovnej dopravy a skladovania materiálu;
- zaistenie staveniska a pracoviska;
- použitie pomocných stavebných konštrukcií – lešenia a podpier a pod.;
- spôsob zaistenia inžinierskych sietí, použitie dočasných rozvodov energií;
- stanovenie osobných ochranných pracovných prostriedkov.

(4) Technologický postup vypracuje dodávateľ búracích prác. Ak dôjde počas búracích prác k zmene podmienok, musí sa technologický postup upraviť tak, aby bola vždy zaistená bezpečnosť pri práci.

Zásady pre vykonávanie búracích prác

(5) Búracie práce sa môžu začať na základe písomného príkazu zodpovedného pracovníka dodávateľa búracích prác a po vybavení pracoviska pomocnými konštrukciami a pomôckami určenými v technologickom postupe.

(6) Ohrozený priestor, v ktorom sa búracie práce vykonávajú sa musí počas búrania zabezpečiť proti vstupu nepovolaných osôb. Vstupy, výstupy a vjazdy do priestoru búrania sa musia zabezpečiť od začiatku prác až do ich skončenia a viditeľne označiť. V ohrozenom priestore nesmú byť okrem búrania vykonávané súčasne iné práce a činnosti.

(7) Vybúraný materiál sa musí skladovať tak, aby neobmedzoval ďalší priebeh búracích prác. V prípade, že pri búraní a demontáži bude použité rezanie plameňom, musia byť tlakové nádoby

uložené mimo dosah nebezpečenstva, ktoré vzniká pri búraní. Sklenené a iné nebezpečné ostrohranné predmety sa musia pri ručnom búraní odstraňovať tak, aby neboli zdrojom úrazu.

(8) Spôsob búrania sa musí zvoliť tak, aby sa nenarušila statika okolitých objektov. Pri konštrukciách, u ktorých nie je zabezpečená ich stabilita, je zakázané používať jednoduché rebríky na uväzovanie lán a hákov k strháwanej časti konštrukcie.

(9) Búranie sa nesmie prerušiť, ak nie je zabezpečená stabilita búranej konštrukcie alebo jej časti. Búracie práce nad sebou sú zakázané.

(10) Konštrukčné prvky sa môžu odstraňovať pri ručnom búraní iba vtedy, ak nie sú zaťažené. Ručné búranie nosných konštrukcií sa vykonáva zásadne vertikálnym smerom zhora dolu. Ručné strhávanie stien a pilierov pomocou pák alebo zdvihákov je zakázané.

(11) Pre zníženie prašnosti počas búrania je potrebné búrané konštrukcie a vybúraný materiál skrúpať vodou. Pracovníci, vykonávajúci búracie práce musia byť vybavení vhodnými OOPP proti prašnosti a hluku.

(12) Ak búranie vykonávajú dve alebo viac pracovných skupín, musí byť zabezpečený stály dozor zodpovedného pracovníka, ktorý koordinuje činnosť pracovných skupín tak, aby nedošlo k ich vzájomnému ohrozeniu.

(13) Zodpovedný pracovník, ktorý priamo riadi búracie práce, musí dať v prípade ohrozenia vopred dohodnutým znamením pokyn na okamžité opustenie pracoviska.

Práce v blízkosti vysokého napätia

(1) Zvláštnu pozornosť zo strany BOZP je nutné venovať prácam v blízkosti vedení VN/VVN. Harmonogram stavebných prác je nutné plánovať tak, aby boli prednostne urobené preložky/úpravy vzdušných vedení VVN/VN ešte pred začatím ostatných stavebných prác v OP, resp. v blízkosti OP týchto vedení, aby sa predišlo stavebným prácam a použitiu stavebných mechanizmov (bágre, žeriavy) v nebezpečnom priestore a zabránilo tak náhodnému dotyku s vedením.

(2) V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané

- zriaďovať stavby a konštrukcie, umiestňovať lešenia, vztyčovať dlhé predmety a pod.
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť jeho prevádzky.

(3) V ochrannom pásme podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky a jazdiť osobitne ťažkým mechanizmom,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažovali prístup k nemu.

(4) V dosahu elektrických vedení je zakázané vykonávať bez súhlasu prevádzkovateľa vedenia akékoľvek zemné práce, pri ktorých by sa mohli podkopať stĺpy, stožiare, prekopať káble alebo poškodiť či prerušiť uzemnenie.

(5) Pred zahájením akýchkoľvek prác v blízkosti vonkajších elektrických vedení VN/VVN musí

dotknutý (pod)zhotoviteľ oboznámiť všetkých pracovníkov s nebezpečenstvom hroziacim od vonkajších vedení.

(6) (Pod)zhotoviteľ, ktorý vykonáva práce v blízkosti ochranného pásma elektrických zariadení VN/VVN, pri ktorých môže dôjsť k priblíženiu k elektrickým zariadeniam, je povinný oznámiť túto skutočnosť (činnosť) prevádzkovateľovi elektrického zariadenia, vopred dohodnúť podmienky výkonu prác a dodržiavať ním ustanovené pokyny (prehľad vybraných ochranných pásiem – vid' [Príloha 07](#)).

(7) Žeriavy a iné podobné zariadenia musia byť umiestnené tak, aby ich všetky časti v ktorejkoľvek polohe boli mimo ochranné pásmo vedenia. V prípade, že túto podmienku nie je možné dodržať, je potrebné požiadať prevádzkovateľa vedenia o stanovenie bezpečnostných podmienok pre odchyľne riešenie. Ostatné zariadenia, ktoré nemajú povahu žeriavov možno prevádzkovať v blízkosti elektrického vedenia (a to i v ochrannom pásme) len ak sú vybavené tak, že žiadna ich časť (ani žiadna časť osôb nachádzajúcich sa na zariadení vrátane držaných nástrojov a predmetov) sa v žiadnom prípade nemôže priblížiť k vodičom na menšiu vzdialenosť, ako je uvedená v nasledujúcom bode.

(8) S mechanizačnými prostriedkami, vysokými vozidlami, nákladmi a strojmi je možné podchádzať pod elektrickým vedením len ak sú v prepravnej polohe a bude dodržaná bezpečná vzdialenosť od elektrických vedení:

- 200 cm pri menovitom napätí od 1 do 35 kV;
- 300 cm pri menovitom napätí od 35 do 110 kV;
- 400 cm pri menovitom napätí od 110 do 220 kV
- 500 cm pri menovitom napätí od 220 do 400 kV.

(9) Je zakázané vykonávať práce v blízkosti ochranného pásma elektrických zariadení VN/VVN – najmä používanie žeriavov, bagrov, vztyčovanie stĺpov, stožiarov a iných vysokých predmetov – počas

- zníženej viditeľnosti (hmla, sneženie, hustý dážď a pod.)
- silného vetra.

(10) Je zakázané približovať sa k pretrhnutým vodičom elektrického vedenia spadnutým na zem a dotýkať sa ich. (V okolí miesta, kde leží pretrhnutý vodič môže vzniknúť až do vzdialenosti 20 m oblasť životu nebezpečného krokového napätia).

Práce v ochrannom pásme železničnej trate

(1) Počas prác v blízkosti železničnej trate/vlečky je zakázané vstupovať pracovníkom do tzv. nebezpečného priestoru, ktorý je vymedzený pásom šírky 5 m od osi koľajiska na obe strany trate.

(2) (Pod)zhotoviteľ, ktorý zabezpečuje výkon prác v ochrannom pásme železničnej trate/vlečky (60 m od osi koľajiska) je povinný vyznačiť ohrozený priestor (vid' predchádzajúci odsek) dostatočne pevnou zábranou, napr. ohradenie, jednotýčové alebo dvojtyčové zábradlie vysoké najmenej 1,1 m a umiestnením bezpečnostného značenia – vid' [Príloha 08](#), značka [P003](#)

(3) Pri prácach, ktoré vyžadujú zásah do samotného telesa železničnej trate (napr. objekty SO 218-00, SO 670-00) je dodávateľ týchto prác povinný vopred prerokovať a odsúhlasiť pracovný postup vrátane adekvátnych bezpečnostných opatrení s kompetentným útvarom ŽSR, resp. prevádzkovateľom vlečky (výluky na žel. trati, obmedzenie rýchlosti a pod).

Práce v otvorenej prírode s výskytom kliešť'a obyčajného

(1) Kliešť obyčajný (*Ixodes ricinus*) je nositeľom rôznych chorôb, ktoré môžu byť pre človeka nebezpečné. Jedná sa najmä o lymskú boreliózu a kliešťovú encefalitídu.

(2) **Lymská borelióza** je infekčné bakteriálne ochorenie (*spirochéta Borellia burgdorferi*), ktoré postihuje celý organizmus. Prejavuje sa najskôr rozsiahlou červenou vyrážkou. Neskôr sa môžu objaviť únava, bolesti hlavy, svalov a kĺbov, zväčšené lymfatické uzliny. Neliečená borelióza môže prejsť do chronického štádia s postihnutím srdcového svalu a nervového systému. Borelia sa na Slovensku vyskytuje asi u 10 % kliešťov. Predpokladá sa, že na rozvoj ochorenia musí byť kliešť prisatý na tele aspoň 24 hod. Proti lymskej borelióze neexistuje očkovanie.

(3) **Kliešťová encefalitída** je akútne horúčkovité ochorenie, ktoré postihuje centrálny nervový systém. Ohlasuje sa bolesťami hlavy, horúčkou, slabosťou až po príznaky zápalu mozgu a mozgových blán. Keďže ochorenie môže zapríčiniť smrť a trvalé následky (každý štvrtý prípad kliešťovej encefalitídy spôsobuje dlhodobé zdravotné ťažkosti), nemali by sme ho brať na ľahkú váhu. Zákernosť ochorenia spočíva v tom, že prebieha dvojfázovo. Prvé štádium začína po uplynutí inkubačnej doby, t. j. najčastejšie za 2 až 28 dní po prisatí kliešť'a. V tejto fáze sa priebeh ochorenia podobá chrípke. K bolestiam hlavy a horúčke sa môžu pridružiť aj problémy s trávením, bolesti v kĺboch, chrčte či v končatinách. Tieto ťažkosti praktickí lekári často označia za "letnú" chrípku. Táto fáza trvá 1 - 28 dní. Po počiatočnom zlepšení stavu (bezpríznakové obdobie trvá 1 - 20 dní) však pacienta prekvapí druhá fáza, ktorej priebeh býva podstatne závažnejší, pretože vírusy po masívnom rozmnožení prenikajú do centrálnej nervovej sústavy, kde poškodzujú nervové bunky. Toto štádium ochorenia sa už prejavuje silnými bolesťami hlavy, vracaním, vysokými horúčkami, poruchami vedomia, tuhnutím krku, zmätenosťou a bezvedomím. Diagnózu je možné potvrdiť vyšetrením krvi. Vírus kliešťovej encefalitídy vyvolá zápal mozgových blán, ku ktorému sa niekedy pridruží aj zápal mozgu. Vírus môže napadnúť aj miechu, prípadne periférne nervy. Postihnutie oblasti miechy je vzácnejšie, väčšinou však vedie k obrne hornej končatiny. Ľahší priebeh ochorenia sa prejavuje len zápalom mozgových blán (meningitída) - vedie k pomerne rýchlemu ústupu ťažkostí, pacient môže za 2 - 3 týždne z nemocnice odísť a cíti sa celkom zdravý. Ochorenie je nepríjemné tým, že mnohým pacientom pretrvávajú zdravotné problémy celé týždne až mesiace po odchode z nemocnice. U niektorých pacientov sú následky trvalé (obrný, bolesti hlavy, poruchy schopnosti sústrediť sa, znížená výkonnosť, depresie). 1 až 2 % ochorení končia smrťou. Priebeh ochorenia a následky po prekonanom ochorení sú najzávažnejšie u dospelých osôb. Najspoľahlivejšou ochranou proti kliešťovej encefalitíde je očkovanie.

(4) Ak pracujete v oblastiach zamorených kliešťom, dodržiajte nasledujúce opatrenia:

- konce nohavíc si poriadne zasuňte do ponožiek/ podkoleniek;
- košeľu si poriadne zapravte do nohavíc;
- použite repelentný prípravok proti kliešťom;
- na konci každej pracovnej zmeny si dôkladne prezrite celé telo; pozornosť venujte najmä podpazušiu, pupku, rozkroku a v rôznych záhyboch tela ako napr. za ušami;
- po ukončení každej pracovnej zmeny sa čo najskôr osprchujte a prezlečte z pracovného odevu (vrátane spodného prádla).

(5) V prípade nájdania kliešť'a je nutné ho ihneď odstrániť – čím skôr je kliešť odstránený tým menšie je riziko nákazy. Pri odstraňovaní kliešť'a dodržiavajte nasledujúce zásady:

- na vytiahnutie kliešť'a je najlepšie použiť pinzetu; pokiaľ použijete prsty prekryte ich kúskom jemného papiera;

- uchopte kliešťa čo najbližšie k pokožke a ťahajte ho rovnomerným stálym ťahom – nesnažte sa ho vytočiť alebo prudko vyšklbnúť – môžete tým spôsobiť, že sa telo kliešťa odtrhne, pričom hlava zostane zahryznutá v koži;
- dbajte na to, aby ste telo kliešťa neskrúcali, nemliaždili alebo nepretrhli – mohlo by dôjsť k vytečeniu infikovaného obsahu do rany;
- po vytiahnutí kliešťa vydezinfikujte ranu alkoholom alebo mydlovým roztokom; je vhodné kliešťa uchovať v malej fľaštičke pre neskoršiu identifikáciu nákazy v prípade, že by ste ochoreli lymskou boreliózou alebo inou chorobou;
- neskúšajte rôzne „ľudové“ metódy vyťahovania kliešťov ako sú natretie kliešťa rôznymi masťami, alkoholom, lakom na nechty apod. alebo prikladaním horúcich zápalkových hlavičiek apod.

Príloha 02

ZOZNAM ZHOTOVITEĽOV (VZOR)

STAVBA: Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina, I. etapa

ZHOTOVITEĽ:	DODÁVANÉ PRÁCE:	ZÁSTUPCA PRE BOZP/ KONTAKTNÉ ÚDAJE:

Počas realizácie koordinátor bezpečnosti doplní hore uvedenú tabuľku podľa skutočnosti.

ČLENENIE STAVBY

022-00	Zobratie ornice z dočasných záberov a následná rekultivácia DZ
030-00	Príprava územia
032-00	Vegetačné úpravy pre diaľničný privádzač
052-00	Úprava meliorácií k.ú. Bytčica
102-00	Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka - Žilina
112-00	Križovatka Solinky
115-00	Oplotenie privádzača
120-00	Obslužná komunikácia v km 4.6 - 4.7
136-00	Preložka poľnej cesty km 4,745
137-00	Preložka poľnej cesty km 5,200 – 5,450
138-00	Preložka poľnej cesty km 5,460
139-00	Preložka poľnej cesty km 5,760 – 6,100
140-00	Úprava cesty do Rosiny km 5,770
143-00	Obchádzka poľnej cesty km 4,500
145-00	Obchádzka poľnej cesty km 5,440
146-00	Obchádzka cesty do Rosiny km 5,750
210-00	Most na poľnej ceste nad privádzačom v km 4,745
212-00	Most nad poľnou cestou v km 5,460
213-00	Most nad potokom v km 5,560
214-00	Most na ceste do Rosiny v km 5,770
217-00	Most nad IV. Okružnou v km 7,090
243-00	Protihluková stena - vľavo km 4,787 – 5,105
244-00	Protihluková stena - vľavo km 5,105 - 5,670
245-00	Protihluková stena - vpravo km 6,209 – 6,887
247-00	Protihluková stena - vľavo km 6,080 – 7,060
248-00	Protihluková stena - vpravo km 6,887 – 7,280
302-00	Odlučovač ropných látok km 5,415
303-00	Odlučovač ropných látok km 5,500
305-00	Odlučovač ropných látok km 7,040
332-00	Preložka potoka km 5,575
501-02	Dažďová kanalizácia časti stavby 102-00
503-00	Dažďová kanalizácia časti stavby 112-00
508-00	Úprava kanalizácie v križovatke Solinky
533-00	Úprava miestnych vodovodov
534-00	Úprava vodovodov pod poľnou cestou 136-00
603-00	Prekládka 22kV vzdušného vedenia VN v km 4,350 – 5,050
604-00	Prekládka 22kV vzdušného vedenia VN v km 5,4525 – 5,800
605-00	Prekládka 22kV vzdušného vedenia VN v km 6,100 – 6,380
613-00	Preložka stožiarovej TS 4506 v km 4,805
614-00	Prípojka VN pre stožiarovú TS 4506 v km 4,805
615-00	Preložky vedenia NN zo stožiarovej TS 4506
625-00	Verejné osvetlenie križovatky Solinky
671-00	Informačný systém diaľnice - stavebná časť
671-11	Informačný systém diaľnice - technologická časť
803-00	Prístupová cesta na stavenisko v km 2,000
811-01	Obnova živičných krytov na ceste I/64
811-02	Obnova živičných krytov na miestnych komunikáciách

SÚPIS STAVEBNÝCH A MONTÁŽNYCH PRÁC (VZOR)
STAVBA: Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina, I. etapa

Práca/Činnosť	Zhotoviteľ	Zvýšené ohrozenie života alebo poškodenia zdravia (ÁNO / NIE)	Pracovný/ Technologický postup		
			Požadovaný (ÁNO / NIE)	Pokiaľ je požadovaný:	
				predložený dňa:	schválený dňa:
Príprava staveniska		NIE	NIE		
Zemné/ výkopové práce		ÁNO (podzemné vedenia, zosuv zeminy/zasypanie, pád osôb do výkopu)	ÁNO ¹⁾		
Asanácia jestvujúcich objektov)		ÁNO (pád/zrútenie konštrukcie, pád osôb z výšky, pád predmetov z výšky)	ÁNO		
Búranie existujúcich vozovkových vrstiev - strojné		ÁNO (hluk, prach)	NIE		
Búranie existujúcich vozovkových vrstiev - ručné		ÁNO (hluk, prach, vibrácie, poranenie očí)	NIE		
Preložky kanalizácie		ÁNO (biologické škodliviny, práca v obmedzených priestoroch)	ÁNO		
Preložky vodovodov		ÁNO (ohrozenia spojené so zemnými prácami)	NIE		
Prekládky vzdušných elektrických vedení VN/NN		ÁNO (úraz el. prúdom, pád osôb z výšky, pád predmetov, zrútenie konštrukcie)	ÁNO ²⁾		
Prekládky káblových (podzemných) elektrických vedení VN/NN		ÁNO (úraz el. prúdom + ohrozenia spojené so zemnými prácami)	ÁNO ²⁾		

Práca/Činnosť	Zhotoviteľ	Zvýšené ohrozenie života alebo poškodenia zdravia (ÁNO / NIE)	Pracovný/ Technologický postup		
			Požadovaný (ÁNO / NIE)	Pokiaľ je požadovaný:	
				predložený dňa:	schválený dňa:
Preložky verejného osvetlenia		ÁNO (úraz el. prúdom, pád osôb z výšky, pád predmetov, zrútenie konštrukcie + ohrozenia spojené so zemnými prácami)	ÁNO ²⁾		
Preložky telekomunikačných káblov a slaboprúdových vedení		ÁNO (ohrozenia spojené so zemnými prácami)	NIE		
Preložka STL plynovodu		ÁNO (výbuch plynu)	ÁNO ²⁾		
Budovanie cestných telies		NIE	NIE		
Kladenie vozovkových vrstiev		NIE	NIE		
Hĺbkové zakladanie mostných objektov (vŕtané veľkopriemerové pilóty)		NIE	NIE		
Stavba/ montáž mostných objektov, práce na oporných a zárubných múroch a protihlukových stenách		ÁNO (pád z výšky, pád predmetov, zrútenie konštrukcie)	ÁNO		
Práce v blízkosti/ na železničnej trati/vlečky		ÁNO (kolízia so železničnými vozidlami)	ÁNO ⁴⁾		
Izolácia spodnej časti mostných objektov		ÁNO (chemické látky a prípravky – penetrácia a pod.)	NIE ³⁾		
Montáž zvislého dopravného značenia		NIE	NIE		
Natieračské práce		NIE	NIE ³⁾		
Spätná rekultivácia, vegetačné úpravy, náhradná výsadba		NIE	NIE		
Kolaudácia, odovzdanie stavby		NIE	NIE		

- POZNÁMKY:
- 1) spôsob zabezpečenia výkopu proti zosunutiu pri hĺbke výkopu väčšej ako 1.5 m; vytýčenie podzemných vedení IS
 - 2) prerokovanie a odsúhlasenie postupu prác vrátane bezpečnostných opatrení s prevádzkovateľom vedení
 - 3) pred začatím prác musí byť k dispozícii karta bezpečnostných údajov pre použitú náterovú látku
 - 4) stanovenie bezpečnostných opatrení v spolupráci so ŽSR

Počas realizácie koordinátor bezpečnosti upraví, resp. doplní hore uvedenú tabuľku podľa skutočnosti.

DÁTUM OBOZNÁMENIA:

[illegible]

Príloha 06

**PREHĽAD VYBRANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV NA ÚSEKU
BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI**

Zákony:

8/2009	O cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
355/2007	O ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
124/2006	O bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
125/2006	O inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
543/2002	O ochrane prírody a krajiny
311/2001	Zákonník práce
223/2001	O odpadoch
264/1999	O technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov
50/1976	O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

Vyhlášky:

147/2013	ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich
508/2009	ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú tech. zariad., ktoré sa považujú za vyhradené tech. zariadenia
464/2009	ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevádzke vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách
9/2009	ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
549/2007	ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
544/2007	O podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci
541/2007	O podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci
448/2007	O podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii
500/2006	ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze
283/2001	O vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
208/1991	O bezpečnosti práce a technických zariadení pri prevádzke, údržbe a opravách vozidiel
59/ 1982	ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení, v znení vyhlášok č. 374/ 1990 a 484/1990 Z.z..

Nariadenia vlády:

- 396/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko
- 395/2006 o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
- 393/2006 o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí
- 392/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- 391/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
- 387/2006 o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci
- 356/2006 o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci
- 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci
- 329/2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou elektromagnetickému poľu
- 281/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami
- 276/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami
- 253/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci
- 115/2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
- 416/2005 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám

Príloha 07

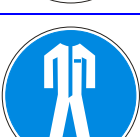

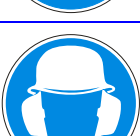
PREHĽAD VYBRANÝCH OCHRANNÝCH PÁSIEM

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

OCHRANNÉ PÁSMO	ELEKTROENERGETICKÉ ZARIADENIE
VONKAJŠIE ELEKTRICKÉ VEDENIA ochranné pásmo je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča; táto vzdialenosť je:	
10 m	pri napätí od 1 do 35 kV vrátane (mimo súvislých lesných priesekov, kde je táto vzdialenosť 7 m)
15 m	pri napätí od 35 do 110 kV vrátane
20 m	pri napätí od 110 do 220 kV vrátane
25 m	pri napätí od 220 do 400 kV vrátane
35 m	pri napätí nad 400 kV
PODZEMNÉ ELEKTRICKÉ VEDENIA ochranné pásmo je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného kábla; táto vzdialenosť je:	
1 m	pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
3 m	pri napätí nad 110 kV
ELEKTRICKÉ STANICE ochranné pásmo je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti kolmo na oplotenie alebo na obostavanú hranicu objektu stanice; táto vzdialenosť je:	
30 m	elektrická stanica
TRANSFORMOVNE ochranné pásmo je vymedzené vzdialenosťou od konštrukcie transformovne; táto vzdialenosť je:	
10 m	transformovňa z vysokého na nízke napätie
PLYNÁRENSKÉ ZARIADENIA ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo hranu; táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia:	
4 m	pre menovitú svetlosť potrubia do 200 mm
8 m	pre menovitú svetlosť potrubia do 500 mm
12 m	pre menovitú svetlosť potrubia do 700 mm
50 m	pre menovitú svetlosť potrubia nad 700 mm
1 m	pre nízkotlaké a strednotlaké plynovody a plynovodné prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce
8 m	pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady propán-butánu a pod.)

VÝZNAM VYBRANÝCH BEZPEČNOSTNÝCH ZNAČIEK

VZOR	VÝZNAM
E 001 	Záchranná značka na označenie únikovej cesty, únikového východu s vyznačením smeru (vľavo)
E 022 	Záchranná značka na označenie únikovej cesty, únikového východu s vyznačením smeru (vľavo)
E 003 	Záchranná značka na označenie únikovej cesty, únikového východu
E 006 	Značka označujúca miesto prvej pomoci, stanovište lekárníčky
E 007 	Značka označujúca stanovište nosidiel na prenos zraneného
F 001 	Požiarna značka označujúca stanovište hydrantu
F 003 	Požiarna značka označujúca stanovište hasiaceho prístroja
F 004 	Požiarna značka označujúca ohlasovňu požiarov
F 007 	Požiarna značka označujúca smer umiestnenia požiarného zariadenia

VZOR	VÝZNAM
M 001 	Značka prikazujúca používanie ochrany zraku
M 002 	Značka prikazujúca používanie ochrannej prilby
M 003 	Značka prikazujúca používanie ochrany sluchu
M 004 	Značka prikazujúca používanie ochrany dýchacích orgánov
M 005 	Značka prikazujúca používanie ochrany nôh
M 006 	Značka prikazujúca používanie ochranných rukavíc
M 007 	Značka prikazujúca nosenie ochranného odevu
M 012 	Značka prikazujúca používanie nadchodu
M 021 	Značka prikazujúca používanie ochrany hlavy a sluchu
M 023 	Značka prikazujúca zaistenie tlakových nádob

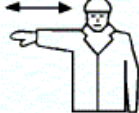
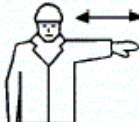
VZOR	VÝZNAM
M 027 	Značka označujúca miesto vyhradené na fajčenie
P 001 	Značka zakazujúca fajčenie v označených priestoroch
P 002 	Značka zakazujúca fajčenie a manipuláciu s otvoreným ohňom
P 003 	Značka zakazujúca vstup osôb
P 004 	Značka zakazujúca hasenie vodou a penovými prístrojmi v označených priestoroch
P 006 	Značka zakazujúca vstup nepovolaným osobám
P 030 	Značka zakazujúca jesť a piť v označených priestoroch
P 031 	Značka zakazujúca výstup nepovolaným osobám (napr. do kabíny vežového žeriavu)
W 001 	Výstražní značka upozorňujúca na nebezpečenstvo požiaru
W 002 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo výbuchu

VZOR	VÝZNAM
W 003 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo otravy a/alebo zadusenía
W 004 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo poleptania žieravinou
W 005 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo od rádioaktívneho alebo ionizujúceho žiarenia
W 006 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo od pádu alebo pohybu zaveseného bremena
W 008 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo úrazu elektrinou
W 009 	Výstražná značka upozorňujúca na iné (nešpecifikované) nebezpečenstvo
W 010 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo laserového lúča
W 012 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo od neionizačného žiarenia
W 014 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo zakopnutia o prekážku na komunikácii
W 015 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo pádu z výšky alebo do hĺbky

VZOR	VÝZNAM
W 018 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo od škodlivých alebo dráždivých látok
W 019 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo od tlakových nádob s plynom
W 020 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo akumulátorov
W 023 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo pomliaždenia
W 025 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo hroziace od automatického štartu
W 026 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo od horúceho povrchu/ plochy
W 027 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo poranenia ruky
W 028 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo pošmyknutia na klzkom povrchu
W 029 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo od tlakových nádob s plynom
W 031 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo pádu na schodoch(e)

VZOR	VÝZNAM
W 032 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo vtiahnutia otáčajúcimi alebo pohybujúcimi sa časťami stroja
W 032 	Výstražná značka upozorňujúca na nebezpečenstvo nízkej teploty
	Označenie dočasných prekážok a nebezpečných miest
	Označenie trvalých prekážok a nebezpečných miest

SIGNÁLY PRE RUČNÚ SIGNALIZÁCIU

Význam	Opis	Ilustrácia
A. Všeobecné signály		
ŠTART Výstraha Začiatok príkazu	obe ramená sú vystreté vodorovne, dlane sú obrátené dopredu	
STOP Prerušenie Koniec pohybu	pravé rameno smeruje hore, dlaň je obrátená dopredu	
KONIEC Koniec činnosti	obe ruky sú tesne nad sebou vo výške hrudníka	
B. Vertikálne pohyby		
ZDVIHNUTIE	pravé rameno smeruje hore dlaň je obrátená dopredu a pomaly opisuje kruh	
SPUSTENIE	pravé rameno smeruje dole, dlaň je obrátená dovnútra a pomaly opisuje kruh	
VERTIKÁLNA VZDIALENOSŤ	ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť	
C. Horizontálne pohyby		
POHYB VPRED	obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené hore a predlaktie sa pomaly pohybuje smerom k telu	
POHYB VZAD	obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené dolu a predlaktia sa pomaly pohybujú smerom od tela	
VPRAVO od signalistu	pravé rameno je vystreté vodorovne, dlaň je obrátená dolu a pomaly robí malé pohyby vpravo	
VĽAVO od signalistu	ľavé rameno je vystreté vodorovne, dlaň je obrátená dolu a pomaly robí malé pohyby vľavo	

Význam	Opis	Ilustrácia
HORIZONTÁLNA VZDIALENOSŤ	ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť	
D. Nebezpečenstvo		
NEBEZPEČENSTVO Núdzové zastavenie	obe ramená smerujú hore, dlane sú obrátené dopredu	
RÝCHLO	všetky pohyby rýchlejšie	
POMALY	všetky pohyby pomalšie	

KONTROLNÝ ZÁZNAM INŠPEKČNEJ PREHLIADKY STAVENISKA

Príloha 10

STAVBA: Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina, I. etapa

INŠPEKCIU VYKONAL: _____

DŇA: _____

STÚPEŇ	✓	Akceptovateľné	N	Neuplatňuje sa	O	Závady odstránené v priebehu inšpekcie
„HODNOTENIE“	x	Vyžadovaná náprava do 24 hodín			U	Upozornenie personálu zhotoviteľa

POLOŽKA:	HODN.	POLOŽKA:	HODN.
01 Závady z predchádzajúcej inšpekcie odstránené		17 Činnosti vyžadujúce špeciálne oprávnenie/ kvalifikáciu sú vykonávané len držiteľmi takýchto oprávnení	
02 Všetky požadované údaje o zhotoviteľoch obsiahnuté v „Zozname zhotoviteľov“		18 Všetky podzemné inžinierske siete sú zistené a informácie o nich boli poskytnuté zhotoviteľom	
03 Všetky požadované pracovné/ technologické postupy posúdené a odsúhlasené		19 Výkopové práce sú vykonávané bezpečným spôsobom a zabezpečené proti zosunutiu/ zavaleniu	
04 Všetci pracovníci na stavenisku preukázateľne absolvovali úvodné školenie a boli oboznámení s plánom BOZP		20 Pri odovzdaní lešenia do užívania bola písomne potvrdená jeho úplnosť a nezávadnosť montážnou firmou	
05 Informácie pre prípad núdze aktualizované a k dispozícii na stavenisku		21 Lešenie je udržiavané v nezávadnom a bezpečnom stave s náležitým zabezpečením proti pádu	
06 „Register nebezpečných látok a prípravkov“ úplný a zodpovedajúci situácii na stavbe		22 Lešenie je náležite vybavené zábranou proti pádu predmetov	
07 Karty bezpečnostných údajov ku všetkým nebezpečným látkam a prípravkom predložené a sú k dispozícii na stavenisku		23 Staveništné rozvážače sú v nezávadnom stave, el. pohyblivé privody sú umiestňované bezpečným spôsobom (nehrozí nebezpečenstvo poškodenia privodu alebo zakopnutia)	
08 Označenie staveniska vyvesené na viditeľnom mieste		24 Prenosné elektrické náradie je používané bezpečným spôsobom	
09 Sociálne zariadenia k dispozícii a náležite udržiavané		25 Zariadenia a náradie sú náležite vybavené ochrannými prvkami (kryty, bezpečnostné vypínače a poistky a pod.)	
10 Komunikácie bez prekážok a nebezpečia zakopnutia		26 Nebezpečné látky/ prípravky sú používané, skladované a odstraňované bezpečným spôsobom	
11 Kontajnery na odpad vhodne umiestnené, odpad pravidelne odstraňovaný		27 Práce vo výškach a nad voľnou hĺbkou sú vykonávané bezpečným spôsobom, s náležitým zabezpečením proti pádu osôb a pádu predmetov	
12 Oplotenie v nezávadnom a neporušenom stave po celom obvode staveniska (ak je realizované)		28 Zhotovitelia dodržiujú bezpečné pracovné postupy v súlade s pracovnými/ technologickými postupmi	
13 Vstup na stavenisko náležite kontrolovaný a evidovaný		Ďalšie špecifické skutočnosti zistené v priebehu inšpekcie:	
14 Pohyb vozidiel po stavenisku vykonávaný bezpečným spôsobom, vodiči pri otáčaní a cúvaní navádzaní spôsobom osobou		29	
15 Povinné OOPP sú používané (obuv, prilba, pracovný odev)		30	
16 OOPP pre špecifické činnosti používané v súlade s pracovnými/ technologickými postupmi zhotoviteľov		31	

POZNÁMKY:

PRETRVÁVAJÚCE NEDOSTATKY Z PREDCHÁDZAJÚCICH INŠPEKCIÍ			
DÁTUM:	POL. Č:	STAV:	OPATRENIE:

Podpis SV:

Podpis KB:

Príloha 11

REGISTER NEBEZPEČNÝCH LÁTKOK A PRÍPRAVKOV (VZOR)

STAVBA: Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina, I.etapa

LÁTKA/ PRÍPRAVK	PRIBLIŽNÉ MNOŽSTVO	UŽÍVATEĽ NA STAVENISKU (ZHOTOVITEĽ)	KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV PREDLOŽENÁ (ANO – NE)

INFORMÁCIA O MOŽNOM OHROZENÍ ZAMESTNANCOV INÝCH ZHOTOVITEĽOV NA STAVENISKU (VZOR) Písomná informácia o možnom ohrození zamestnancov iných zhotoviteľov na stavenisku

V súvislosti s vykonávanými prácami a činnosťami na stavenisku, pri ktorých môžu byť ohrození Vaši zamestnanci, Vás týmto písomne informujeme o možných rizikách a žiadame Vás o prijatie doleuvedených bezpečnostných opatrení na ich minimalizáciu. Jednotlivé ohrozenia sú popísané nižšie:

V čase:		budú vykonávané činnosti:	
☐ zemné práce	☐ trhacie práce	Iné (popísať):	
☐ betonárske práce	☐ montáž/ demontáž lešenia	☐	
☐ montáž stavebných konštrukcií	☐ zváranie/ rezanie plameňom	☐	
☐ murárske práce	☐ práce na lešení	☐	
☐ maliarske/ natieračské práce	☐ práce na streche/ fasáde	☐	
☐ inštalátorske práce	☐ zvislá doprava materiálu	☐	
☐ tesárske práce	☐ práce stavebných strojov	☐	
☐ búracie/ demolačné práce	☐ pohyb vozidiel a ich súčastí	☐	
Možné ohrozenia			Poznámka
01) Požiar, výbuch		☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:			
02) Otrava		☐ ÁNO ☐ NIE	Odobvzdané KBÚ k látkam/ prípravkom:
Opatrenie:			
03) Zadusenie		☐ ÁNO ☐ NIE	Odobvzdané KBÚ k látkam/ prípravkom:
Opatrenie:			
04) Inhalácia/ požitie škodlivých alebo toxických látok		☐ ÁNO ☐ NIE	Odobvzdané KBÚ k látkam/ prípravkom:
Opatrenie:			
05) Poleptanie žieravinami		☐ ÁNO ☐ NIE	Odobvzdané KBÚ k látkam/ prípravkom:
Opatrenie:			
06) Nadmerný hluk		☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:			
07) Nadmerná prašnosť		☐ ÁNO ☐ NIE	

Opatrenie:		
08) Expozícia škodlivému žiareniu	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
Možné ohrozenia		Poznámka
09) Zasiahnutie elektrickým prúdom	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
10) Pád predmetov z výšky	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
11) Zrútenie konštrukcie	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
12) Zavalenie/ zasypanie zeminou	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
13) Popálenie na horúcom povrchu	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
14) Úraz pohybujúcou sa časťou stroja	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
15) Zrazenie vozidlom, mobilným strojom	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
16) Iné:	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
17) Iné:	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		
18) Iné:	☐ ÁNO ☐ NIE	
Opatrenie:		

Informovaný a informujúci sa dohodli na vyššie uvedených opatreniach pre minimalizáciu ohrození.

Miesto a dátum:

Informujúci (meno, podpis)

Koordinátor bezpečnosti (podpis)

Informovaný (meno, podpis)

Príloha 13

PREHĽAD POŽIADAVIEK NA ODBORNÚ A ZDRAVOTNÚ SPÔSOBILOSŤ VYBRANÝCH PROFESIÍ A ČINNOSTÍ

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad požiadaviek na kvalifikáciu a zdravotnú spôsobilosť pre najčastejšie sa vyskytujúce profesie a činnosti v stavebníctve.

Profesia/ činnosť	Doklad o odbornej spôsobilosti	Platnosť/ periodicita	Zdravotná spôsobilosť	Periodicita
Lešenár (montáž a demontáž lešenia, pomocných konštrukcií)	preukaz lešenára vydaný oprávnenou PO/FO	absolvovanie aktualizačnej odbornej prípravy raz za 5 rokov + absolvovanie školenia raz za 12 mesiacov	v závislosti na zaradení pracovníka do kategórie práce z hľadiska zdravotných rizík (viď nižšie) a odporúčaní PZS	
Obsluha lesníckych strojov a zariadení	osvedčenie alebo preukaz vydaný oprávnenou PO/FO	absolvovanie aktualizačnej odbornej prípravy raz za 5 rokov + absolvovanie školenia raz za 24 mesiacov		
Obsluha motorových vozíkov	preukaz obsluhy MV vydaný oprávnenou PO/FO	absolvovanie aktualizačnej odbornej prípravy raz za 5 rokov + absolvovanie školenia raz za 12 mesiacov		
Obsluha ručnej motorovej reťazovej pily pri ťažbe dreva (pilčík)	osvedčenie alebo preukaz vydaný oprávnenou PO/FO	absolvovanie aktualizačnej odbornej prípravy raz za 5 rokov + absolvovanie školenia raz za 24 mesiacov		
Obsluha ručnej motorovej reťazovej pily pri inej činnosti	osvedčenie alebo preukaz vydaný oprávnenou PO/FO	absolvovanie aktualizačnej odbornej prípravy raz za 5 rokov + absolvovanie školenia raz za 24 mesiacov		
Obsluha stavebných strojov a zariadení	osvedčenie alebo preukaz vydaný oprávnenou PO/FO	absolvovanie aktualizačnej odbornej prípravy raz za 5 rokov + absolvovanie školenia raz za 24 mesiacov		
Zamestnanci obsluhujúci technické zariadenie elektrické NN	pisomný doklad o oboznámení a overení vedomostí vydané osobou poverenou prevádzkovateľom s príslušnou odbornou spôsobilosťou	oboznámenie pred zaradením na prácu + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		

Profesia/ činnosť	Doklad o odbornej spôsobilosti	Platnosť/ periodicita	Zdravotná spôsobilosť	Periodicita
Obsluha VTZ plynových určených na zásobovanie plynom z kovových tlakových nádob stabilných alebo z kovových tlakových nádob na dopravu plynov (tlaková stanica) s výkonom nad 10 Nm ³ /h	Preukaz vydaný oprávnenou právnickou osobou + písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí	absolvovanie ZOP pred zaradením na prácu a AOP najmenej raz za 5 rokov + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		
Obsluha VTZ tlakového - tlakovej nádoby na dopravu plynov , ktorých kritická teplota je nižšia ako 50 °C, alebo plynov, ktoré pri teplote 50 °C majú absolútny tlak pár vyšší ako 0,3 MPa, s objemom nad 1 liter, ktorej bezpečnostný súčin je väčší ako 5 (50), napríklad sud a fľaša	Písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí na obsluhu VTZ T vydaný oprávnenou osobou (revíznym technikom)	najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		
Obsluha VTZ zdvíhacieho - mobilného žeriavu výložníkového typu	Preukaz vydaný oprávnenou právnickou osobou + písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí	absolvovanie ZOP pred zaradením na prácu a AOP najmenej raz za 5 rokov + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		
Obsluha VTZ zdvíhacieho - vežového žeriavu výložníkového typu	Preukaz o absolvovaní odbornej prípravy vydaný oprávnenou právnickou osobou + písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí	absolvovanie ZOP pred zaradením na prácu a AOP najmenej raz za 5 rokov + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		
Obsluha VTZ zdvíhacieho - pohyblivej pracovnej plošiny na podvozku s motorovým pohonom s výškou zdvihu nad 1,5 m	Preukaz o absolvovaní odbornej prípravy vydaný oprávnenou právnickou osobou + písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí	absolvovanie ZOP pred zaradením na prácu a AOP najmenej raz za 5 rokov + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		
Obsluha VTZ zdvíhacieho - pohyblivej pracovnej plošiny na podvozku s motorovým pohonom, ktorá je určená na prevádzku na pozemných komunikáciách	Preukaz o absolvovaní odbornej prípravy vydaný oprávnenou právnickou osobou + písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí	absolvovanie ZOP pred zaradením na prácu a AOP najmenej raz za 5 rokov + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		

Profesia/ činnosť	Doklad o odbornej spôsobilosti	Platnosť/ periodicita	Zdravotná spôsobilosť	Periodicita
Obsluha/ oprava VTZ zdvíhacieho - stavebného výťahu 1. na prepravu osôb a nákladu, 2. nákladný s prístupom osôb na nosnú plošinu	Písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí na obsluhu/ opravu VTZ zdvíhacieho vydaný oprávnenou osobou (revíznym technik)	oboznámenie pred zaradením na prácu + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		
Obsluha/ oprava VTZ zdvíhacieho - nákladného stavebného výťahu bez prístupu osôb na nosnú plošinu	Písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí na obsluhu/ opravu VTZ zdvíhacieho vydaný oprávnenou osobou (revíznym technik)	oboznámenie pred zaradením na prácu + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		
Viazač bremien	Preukaz o absolvovaní odbornej prípravy vydaný oprávnenou právnickou osobou + písomný doklad o oboznámení a overení vedomostí	absolvovanie ZOP pred zaradením na prácu a AOP najmenej raz za 5 rokov + absolvovanie opakovaného oboznamovania najmenej raz za 2 roky alebo na základe intervalu určeného zamestnávateľom		
Práca vo výške (nad 1.5 m mimo pevných a bezpečných plôch nad 1.5 m; na pohyblivých pracovných plošinách; na rebríkoch vo výške nad 5 m; pomocou horolezeckej/speleologickej techniky)	záznam zo školenia	absolvovanie školenia raz za 12 mesiacov		
Trhacie práce malého rozsahu (privádzanie výbušnín k výbuchu, ich zneškodňovanie alebo ničenie a vykonávanie alebo riadenie odborných prác s tým spojených)	oprávnenie strelmajstra vydané obvodným banským úradom	platnosť 5 rokov od vydania	kladný posudok spôsobilosti na prácu lekárom pracovnej služby	lekárska prehliadka v závislosti od pracovnej kategórie (viď nižšie)
Trhacie práce veľkého rozsahu (privádzanie výbušnín k výbuchu, ich zneškodňovanie alebo ničenie a vykonávanie alebo riadenie odborných prác s tým spojených)	oprávnenie technického vedúceho odstrelu vydané SBÚ	platnosť 5 rokov od vydania	kladný posudok spôsobilosti na prácu lekárom pracovnej služby	lekárska prehliadka v závislosti od pracovnej kategórie (viď nižšie)
Výkon prác 3. kategórie z hľadiska zdravot. rizík (v zmysle vyhl. MZ SR č. 448/2007 Zz)			kladný posudok spôsobilosti na prácu lekárom pracovnej služby	lekárska prehliadka lekárom pracovnej služby raz za 2 roky
Výkon prác 4. kategórie z hľadiska zdravot. rizík (v zmysle vyhl. MZ SR č. 448/2007 Zz)			kladný posudok spôsobilosti na prácu lekárom pracovnej služby	lekárska prehliadka lekárom pracovnej služby raz za 1 rok
Vodiči motorových vozidiel skupiny C, C+E, D, D+E a podskupiny C1, C1+E, D1, D1+E vo veku do 65 rokov	vodičské oprávnenie príslušnej skupiny	absolvovanie školenia min. raz za 24 mesiacov	Doklad o zdravotnej spôsobilosti	lekárska prehliadka každých 5 rokov
			Doklad o psychickej spôsobilosti	lekárska prehliadka u certifikovaného psychológa každých 5 rokov
Vodiči motorových vozidiel skupiny C, C+E, D, D+E a podskupiny C1, C1+E, D1, D1+E	vodičské oprávnenie príslušnej skupiny	absolvovanie školenia min. raz za 24 mesiacov	Doklad o zdravotnej spôsobilosti	lekárska prehliadka každé 2 roky

Profesia/ činnosť	Doklad o odbornej spôsobilosti	Platnosť/ periodicita	Zdravotná spôsobilosť	Periodicita
vo veku do 65 rokov a viac			Doklad o psychickej spôsobilosti	lekárska prehliadka u certifikovaného psychológa každé 2 roky
Vodiči motorových vozidiel všetkých skupín vo veku 65 rokov a viac	vodičské oprávnenie príslušnej skupiny	absolvovanie školenia min. raz za 24 mesiacov	Doklad o zdravotnej spôsobilosti	lekárska prehliadka každé 2 roky
Zvárač	zváračský preukaz alebo platný preukaz zváračského robotníka	absolvovanie školenia min. raz za 24 mesiacov	Doklad o zdravotnej spôsobilosti	najmenej raz za 5 rokov a u osôb starších ako 50 rokov raz za 3 roky

Príloha 14

ANALÝZA NEBEZPEČENSTIEV

I. NEBEZPEČENSTVÁ VYPLÝVAJÚCE Z UMIESTNENIA PRACOVISKA			
PRVOK PROSTREDIA	ZISTITEĽNÉ OHROZENIE	NAVRHNUTÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
podzemné inžinierske siete	<ul style="list-style-type: none"> - preseknutie kábla – zasiahnutie el. prúdom - poškodenie plynového potrubia – únik plynu, výbuch/požiar 	<ul style="list-style-type: none"> - poskytnutie výkresu podzemných vedení dodávateľovi zemných prác - lokalizácia podzemných vedení manuálnym zisťovaním - vyznačenie trás podzemných vedení - informovanie nasledujúcich dodávateľov o zistených podzemných vedeniach 	
práce v OP resp. v blízkosti OP vzdušných vedení VN/VVN	<ul style="list-style-type: none"> - dotyk stavebných mechanizmov s vedením – zasiahnutie el. prúdom - dotyk s vedením pri stavebných prácach (napr. pri vztyčovaní tyčových prvkov – stĺpy, antény a pod., budovaní zvýšených pracovísk a pod. 	<ul style="list-style-type: none"> - harmonogram stavebných prác voliť tak, aby boli prednostne urobené preložky/ úpravy vzduš. vedení VVN/VN ešte pred začatím ostatných stavebných prác v ochrannom pásme týchto vedení tak, aby sa predišlo použitiu stavebných mechanizmov (bágre, žeriavy) v nebezpečnom priestore; - komunikácia so správcom vedenia; - oboznámenie pracovníkov; - zákaz zriaďovania stavieb a konštrukcií v OP vedenia; - zákaz skladovania horľavých a/alebo výbušných látok v OP vedenia; - dodržiavanie pravidiel pre prejazd mechanizmov popod vedenie; - zákaz prác počas zníženej viditeľnosti a silného vetra 	prísne dodržiavanie pravidiel pre práce v OP vzdušných vedení VN/VVN – viď Príloha 01
premávka na železničných tratiach/ vlečkách v dotyku so stavbou	<ul style="list-style-type: none"> - kolízia so železničným vozidlom 	<ul style="list-style-type: none"> - označenie ohrozeného priestoru (5 m od osi koľaje) - bezpečnostné značenie - stanovenie bezpečnostných opatrení a ich prejednanie a odsúhlasenie so ŽSR, resp. prevádzkovateľom vlečky - prerušenie prác v ochrannom pásme žel. trate pri zníženej viditeľnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - práce na železničnej trati/vlečke alebo v jej blízkosti - prísne dodržiavanie pravidiel pre práce v OP železničných tratí – viď Príloha 01
trvalá premávka po miestnych komunikáciách počas stavebných prác	<ul style="list-style-type: none"> - dopravné nehody 	<ul style="list-style-type: none"> - označenie a osvetlenie staveniska; vstupy na stavenisko a prístupové cesty označiť bezpečnostnými značkami; - bezpečnostné a dopravné značenie; - prístupové komunikácie a odstavné plochy udržiavať v bezpečnom stave; stavebný materiál skladovať len na vyhradených plochách tak, aby neobmedzoval dopravu - v prípade znečistenia komunikáciu ihneď očistiť 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti

práce v otvorenej prírode s výskytom kliešťa obyčajného	- ochorenie lymskou boreliózou, kliešťovou encefalitídou príp. inou infekčnou chorobou prenášanou kliešťami	- používať vhodný pracovný odev (dlhé rukávy, dlhé nohavice); - používať repelentné prípravky, očkovanie; - kontrola a osobná hygiena čo najskôr po ukončení práce; - častá výmena šatstva; - dôkladná prehliadka tela po skončení práce; - odstránenie kliešťa ihneď po nájdení (nepoužívať nevhodné spôsoby odstránenia);	dodržiavanie pravidiel pre práce v otvorenej prírode s výskytom kliešťov – vid' Príloha 01
práce blízkosti, resp. v riečisku vodného toku	- utopenie - zatopenie pracoviska, stavebných objektov	- zabezpečenie pracovníkov, pracujúcich nad vodnou hladinou proti pádu, náležité OOPP kde nie je pád možné vylúčiť (postroje, záchytné laná, príp. plávajúce vesty a pod.) - ochranné opatrenia pre prípad nečakaného, resp. náhleho zvýšenia hladiny - stanovenie opatrení a postupov pre prípad povodne alebo záplavy - dohodnutie spolupráce so správcom vodného toku (výmena informácií, včasné varovanie a pod.) - dohodnutie spolupráce s prevádzkovateľom energetických diel nad stavbou (včasné informovanie o nadmernom, resp. mimoriadnom vypúšťaní vodných diel a pod.)	Hron, potok Lavná, bezmenný potok

II. NEBEZPEČENSTVÁ VYPLÝVAJÚCE Z PRACOVNEJ ČINNOSTI PRE OKOLIE

ČINNOSŤ NA STAVENISKU	ZISTITEĽNÉ OHROZENIE PRE OKOLIE	CIEĽ OHROZENIA	NAVRHNUTÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
použitie stavebných mechanizmov (napr. pri zemných prácach)	- náraz/ úder/ pritlačenie pohybujúcimi sa časťami strojov - zrazenie sa s alebo narazenie do motorových vozidiel, dopravné nehody	chodci, účastníci cestnej premávky	- ochrana, ohraničenie prac. priestoru stroja alebo dostatočná vzdialenosť; - vyznačenie pracoviska – bezpečnostné značenie, signalizácia, zábrany; - kvalifikácia a spôsobilosť vodičov a obsluhy; - školenie a informovanie vodičov a obsluhy strojov	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti
automobilová doprava, pohyb stavebných mechanizmov	zrazenie sa s alebo narazenie do motorových vozidiel, dopravné nehody	chodci, účastníci cestnej premávky	- vyznačenie pracoviska, bezpečnostné a dopravné značenie, zábrany; - obmedzenie rýchlosti; kvalifikácia a spôsobilosť vodičov a obsluhy; - interné a externé pravidlá cestnej premávky; - preventívna údržba vozidiel, bezpečnostné prehliadky; - školenie a informovanie vodičov a obsluhy strojov; - navádzanie spôsobilou osobou pri cúvaní a otáčaní, používanie zvukových výstražných signálov pri cúvaní	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti

výkopové práce	pád do výkopu	chodci, účastníci cestnej premávky	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačenie alebo zabezpečenie nebezpečného priestoru; - zakrytie, zábrany; - bezpečné prechody/lávky cez výkopové ryhy; - osvetlenie v noci; - otvorenie výkopov len na nevyhnutne nutnú dobu; zahrnutie výkopov bezprostredne po ukončení prác vo výkope 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti
používanie nebezpečných látok a prípravkov	<ul style="list-style-type: none"> - únik do pôdy, - únik do vodných tokov, napr. pri záplavách, povodniach 	obyvateľstvo, životné prostredie	<ul style="list-style-type: none"> - dôsledné vedenie registra nebezpečných látok a prípravkov; - dodržiavanie predpisov pre skladovanie nebezpečných látok a prípravkov; - KBÚ; - prostriedky na likvidáciu (sorpčné látky a pod.) 	viď Príloha 11
zvislá doprava materiálu a konštrukčných prvkov	pád zdvíhaných/ premiestňovaných predmetov/ prvkov	chodci, účastníci cestnej premávky	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačenie a zabezpečenie ohrozeného priestoru, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore, bezpečnostné značenie; - zodpovedajúce a nepoškodené viazacie prostriedky; - neprekračovať nosnosť zdvíhacích zariadení; - CE stroje; preventívna údržba strojov; - vopred dohodnutý spôsob komunikácie medzi žeriavnikom a viazačom; - vhodné vizuálne odlíšenie viazačov pri súbežnej práci viacerých žeriavov na jednom pracovisku (napr. rôznofarebnými vestami alebo prilbami); - odborná spôsobilosť obsluhy zdvíhacích zariadení a viazačov 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti
montáž stavebných konštrukcií (napr. mostné objekty)	- pád predmetov/ nástrojov	chodci, účastníci cestnej premávky	<ul style="list-style-type: none"> - vymedzenie a zabezpečenie ohrozeného priestoru: záchytné siete, obvodové zábradlia; ohraničenie, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore - bezpečnostné značenie - schránky s náradím zabezpečené proti vypadnutiu predmetov; opasky na náradie - zabezpečenie predmetov ukladaných na zvýšených pracoviskách proti samovoľnému zosunutiu, prevráteniu, zhodeniu vetrom a pod. - zákaz zhadzovania predmetov z výšky bez zabezpečenia miesta dopadu alebo ak nie je známe miesto dopadu (napr. plechy, predmety ľahko unášané vetrom a pod.) 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti

III. NEBEZPEČENSTVÁ VYPLÝVAJÚCE PRE SÚBEŽNE VYKONÁVANÉ PRÁCE				
ČINNOSTĽ, KTORÁ JE ZDROJOM OHROZENIA	ZISTITEĽNÉ OHROZENIE	PRÁCA, KTORÁ JE CIEĽOM OHROZENIA	NAVRHNUITÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
pneumatické rozbíjanie betónu, rezanie asfaltu, použitie pneumatického kladiva a pod.	nadmerná hlučnosť	práce v okolí (napr. zemné práce a pod.)	- zabezpečenie OOPP pre ochranu sluchu - použitie vhodných pracovných metód a CE strojov	písomná informácia o možnom ohrození ostatným dotknutým zhotoviteľom – vid' Príloha 12
použitie pneumatického kladiva, baranenie štetových stien, pilót a pod.	nadmerná hlučnosť zosuv pôdy, zasypanie vo výkopoch v dôsledku otrasov	práce v okolí (napr. zemné práce, práce vo výkopoch v blízkom okolí a pod.)	- zabezpečenie OOPP pre ochranu sluchu - použitie vhodných pracovných metód a CE strojov - paženie výkopov v okolí - informovanie dotknutých podzhotoviteľov - plánovať práce tak, aby v čase výkonu prác spôsobujúcich otrasu neboli vykonávané práce vo výkopoch v okolí	písomná informácia o možnom ohrození ostatným dotknutým zhotoviteľom – vid' Príloha 12
použitie stavebných mechanizmov (napr. pri zemných prácach)	- náraz/ úder/ pritlačenie pohybujúcimi sa časťami strojov - zrazenie sa s alebo narazenie do motorových vozidiel, dopravné nehody	ostatné súbežne vykonávané práce v bezprostrednej blízkosti	- ochrana, ohraničenie prac. priestoru stroja alebo dostatočná vzdialenosť; - vyznačenie pracoviska – bezpečnostné značenie, signalizácia, zábrany; - používanie ochranných prilieb; - informovanie dotknutých podzhotoviteľov; - navádzanie spôsobilou osobou a používanie zvukovej výstrahy pri cúvaní;	písomná informácia o možnom ohrození ostatným dotknutým zhotoviteľom – vid' Príloha 12
automobilová doprava, pohyb mechanizmov po stavenisku	zrazenie sa s alebo narazenie do motorových vozidiel, dopravné nehody	ostatné stavebné činnosti	- vyhradenie a vyznačenie komunikácii na stavenisku; - obmedzenie rýchlosti; kvalifikácia a spôsobilosť vodičov a obsluhy; - interné a externé pravidlá cestnej premávky; - preventívna údržba vozidiel, bezpečnostné prehliadky; - školenie a informovanie vodičov a obsluhy strojov, informovanie pracovníkov; - navádzanie spôsobilou osobou a používanie zvukovej výstrahy pri cúvaní;	

asanácia objektov	jestvujúcich	pád predmetov, zrútenie konštrukcie	práce v okolí (napr. zemné práce v blízkom okolí a pod.)	<ul style="list-style-type: none"> - vypracovanie a schválenie TPP s dôrazom na oblasť BOZP; - vyznačenie a zabezpečenie ohrozeného priestoru, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore, bezpečnostné značenie; - zabezpečenie asanovaných častí mosta proti pádu/zrúteniu (napr. pri rezaní ŽB vozovky a pod.) stanovenie hmotnosti bremien – asanovaných častí konštr. mostu, spôsob viazania týchto bremien; - nepoškodené viazacie prostriedky zodpovedajúce hmotnosti a charakteru bremien; - neprekračovať nosnosť zdvíhacích zariadení, používať len zdvíhacie zariadenia vybavené ochranou proti preťaženiu, CE stroje; preventívna údržba strojov; - vopred dohodnutý spôsob komunikácie medzi žeriavnikom a viazačom; - vhodné vizuálne odlíšenie viazačov pri súbežnej práci viacerých žeriavov na jednom pracovisku (napr. rôznofarebnými vestami alebo prilbami); - odborná spôsobilosť obsluhy zdvíhacích zariadení a viazačov 	<ul style="list-style-type: none"> - písomná informácia o možnom ohrození ostatným dotknutým zhotoviteľom – vid' Príloha 12; - schválený TPP trvale k dispozícii na pracovisku, oboznámiť s TPP všetkých dotknutých pracovníkov
zvislá doprava materiálu a konštrukčných prvkov		pád zdvíhaných/ premiestňovaných predmetov/ prvkov	ostatné súbežne vykonávané práce v bezprostrednej blízkosti	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačenie a zabezpečenie ohrozeného priestoru, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore, bezpečnostné značenie; - zodpovedajúce a nepoškodené viazacie prostriedky; - neprekračovať nosnosť zdvíhacích zariadení; - CE stroje; preventívna údržba strojov; - vopred dohodnutý spôsob komunikácie medzi žeriavnikom a viazačom; - vhodné vizuálne odlíšenie viazačov pri súbežnej práci viacerých žeriavov na jednom pracovisku (napr. rôznofarebnými vestami alebo prilbami); - kvalifikácia a spôsobilosť obsluhy zdvíhacích zariadení a viazačov 	

práce na mostných objektoch, zárubných/oporných múroch, protihlukových stenách	- pád predmetov/nástrojov	práce v okolí (napr. terénne úpravy, úpravy križovaných vodných tokov a pod.)	<ul style="list-style-type: none"> - vymedzenie a zabezpečenie ohrozeného priestoru; ohraničenie, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore; - bezpečnostné značenie; - schránky s náradím zabezpečené proti vypadnutiu predmetov; opasky na náradie; - zabezpečenie predmetov ukladaných na zvýšených pracoviskách proti samovoľnému zosunutiu, prevráteniu, zhodeniu vetrom a pod.; - zákaz zhadzovania predmetov z výšky bez zabezpečenia miesta dopadu alebo ak nie je známe miesto dopadu (napr. plechy, predmety ľahko unášané vetrom a pod.); - zákaz práce nad sebou; - používanie ochranných prilieb; 	práce na mostných objektoch, zárubných/oporných múroch a pod.
IV. NEBEZPEČENSTVÁ VYPLÝVAJÚCE PRE NADVÄŽNE VYKONÁVANÉ PRÁCE				
ČINNOSŤ, KTORÁ JE ZDROJOM OHROZENIA	ZISTITEĽNÉ OHROZENIE	PRÁCA, KTORÁ JE CIEĽOM OHROZENIA	NAVRHNUITÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
výkopové práce	pád do výkopu pri pohybe po stavenisku	všetky práce vykonávané následne po vyhlbení výkopu	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačenie alebo zabezpečenie nebezpečného priestoru, bezpečnostné značenie; - zakrytie, zábrany, bezpečné prechody/lávky cez výkopové ryhy; - osvetlenie v noci; - otvorenie výkopov len na nevyhnutne nutnú dobu; zahrnutie výkopov bezprostredne po ukončení prác vo výkope; - vopred naplánovať zabezpečenie výkopu a pracovných ciest; 	
práce na mostných objektoch	pád osôb z výšky	všetky práce vykonávané na mostovke po jej uložení	- zabezpečenie voľných okrajov proti pádu osôb a pádu predmetov	pokiaľ je to možné, montáž trvalých ochranných konštrukcií (zábradlia a pod.) vykonať súčasne s montážou mostovky
V. NEBEZPEČENSTVÁ /OHROZENIA VYPLÝVAJÚCE Z JEDNOTLIVÝCH PRACOVNÝCH ČINNOSTÍ – viď Príloha 15				

Príloha 15

IDENTIFIKÁCIA OHROZENÍ NA PRACOVISKU, V JEDNOTLIVÝCH FÁZACH PRÁCE, PRI POUŽITÍ ŠPECIÁLNEHO TECHNICKÉHO ZARIADENIA A POMOCNÉHO ZARIADENIA A PREVENTÍVNE OPATRENIA

1. OHROZENIA NA STAVENISKU

Nasledujúca tabuľka udáva ohrozenia, ktoré sa môžu bežne vyskytnúť na stavenisku a navrhnuté preventívne/ ochranné opatrenia, ktoré je (pod)zhotoviteľ povinný zabezpečiť:

PRACOVISKO	OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA
STAVENISKO	~ ZAKOPNUTIE, POŠMYKNUTIE (POL 02) ~ PÁD OSÔB DO VÝKOPU/JÁM (POL 03) ~ PADAJÚCE PREDMETY ALEBO NÁSTROJE (POL 07) ~ STÚPENIE NA OSTRÉ PREDMETY (POL 08) ~ NARAZENIE DO/ UDRETIE SA O NEPOHYBLIVÉ OBJEKTY, KONŠTRUKCIE (POL 09) ~ NÁRAZ/ ÚDER/ PRITLAČENIE POHYBUJÚCIMI SA ČASŤAMI STROJOV (POL 10) ~ EXTRÉMNA TEPLOTA OVZDUŠIA (POL 13) ~ ÚRAZY SPÔSOBENÉ ŽIVÝMI ORGANIZMAMI (UHRYZNUTIE KLIEŠŤOM) (POL 21) ~ ZRAZENIE SA S ALEBO NARAZENIE DO MOTOROVÝCH VOZIDIEL, DOPRAVNÉ NEHODY (POL 22) ~ PORANENIE PRACOVNÝM NÁRADÍM SPOLUPRACOVNÍKA (POL 27) ~ ZASIAHNUTIE BLESKOM (POL 28)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)

2. OHROZENIA V JEDNOTLIVÝCH FÁZACH PRÁCE

Nasledujúca tabuľka udáva ohrozenia, ktoré sa môžu vyskytnúť v jednotlivých fázach práce (okrem ohrození, ktoré sa môžu bežne vyskytnúť na stavenisku – viď predchádzajúci bod) a navrhnuté preventívne/ ochranné opatrenia, ktoré je (pod)zhotoviteľ povinný zabezpečiť a dodržiavať:

FÁZA PRÁCE	OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA
PRÍPRAVNÉ PRÁCE (odovzdanie staveniska, zameranie a vyznačenie a pod.)		viď bod 1. všeobecné ohrozenia na stavenisku
VYKLADANIE A MANIPULÁCIA SO ZARIADENÍM A MATERIÁLOM	~ ZRÚTENIE, ZOSUNUTIE, ZOŠMYKNUTIE SKLADOVANÉHO MATERIÁLU (POL 04) ~ PORANENIE POČAS MANIPULÁCIE S PREDMETMI (POL 06)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)

FÁZA PRÁCE	OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA
VÝKOPOVÉ A ZEMNÉ PRÁCE (strojne)	<ul style="list-style-type: none"> ~ ZRÚTENIE, ZOŠMYKNUTIE ZEMINY, ZAVALENIE, ZASYPANIE (POL 05) ~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ PREVRÁTENIE/PÁD PRACOVNÉHO STROJA (POL 29) ~ PORUŠENIE PODZEMNÝCH INŽINIERSKÝCH SIETI (POL 30) 	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
VÝKOPOVÉ A ZEMNÉ PRÁCE (ručne)	<ul style="list-style-type: none"> ~ ZRÚTENIE, ZOŠMYKNUTIE ZEMINY, ZAVALENIE, ZASYPANIE (POL 05) ~ OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI (POL 11) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ PORUŠENIE PODZEMNÝCH INŽINIERSKÝCH SIETI (POL 30) ~ VIBRÁCIE (POL 31) ~ ZRANENIE PRACOVNÝM NÁSTROJOM MECHANICKÉHO NÁRADIA (POL 33) 	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
DEMOLAČNÉ PRÁCE (frézovanie asfaltu, strojně rozbíjanie betónu)	<ul style="list-style-type: none"> ~ OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI (POL 11) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ PORUŠENIE PODZEMNÝCH INŽINIERSKÝCH SIETI (POL 30) ~ PORUŠENIE PODZEMNÝCH/ ZABUDOVANÝCH INŽINIERSKÝCH SIETI (POL 30) ~ VIBRÁCIE (POL 31) 	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
DEMOLAČNÉ PRÁCE (ručné rezanie asfaltu, šrámovanie betónu)	<ul style="list-style-type: none"> ~ OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI (POL 11) ~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ INHALÁCIA ALEBO POŽITIE ŠKODLIVÝCH ALEBO TOXICKÝCH LÁTK (POL 16) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ PORUŠENIE PODZEMNÝCH/ ZABUDOVANÝCH INŽINIERSKÝCH SIETI (POL 30) ~ VIBRÁCIE (POL 31) ~ ZRANENIE PRACOVNÝM NÁSTROJOM MECHANICKÉHO NÁRADIA (POL 33) 	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
DEMOLAČNÉ PRÁCE (asanácia objektov)	<ul style="list-style-type: none"> ~ OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI (POL 11) ~ INHALÁCIA ALEBO POŽITIE ŠKODLIVÝCH ALEBO TOXICKÝCH LÁTK (POL 16) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ VIBRÁCIE (POL 31) ~ ZRANENIE PRACOVNÝM NÁSTROJOM MECHANICKÉHO NÁRADIA (POL 33) ~ OSTATNÉ NEŠPECIFIKOVANÉ RIZIKÁ (POL 99) 	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
BETONÁRSKE PRÁCE	<ul style="list-style-type: none"> ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT PRI PRÁCI S EL. PRÍSTROJMI (POL 15) ~ CHEMICKÉ ŠKODLIVINY (24) ~ VIBRÁCIE (POL 31) 	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)

FÁZA PRÁCE	OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA
MONTÁŽNE/ DEMONTÁŽNE PRÁCE	~ PÁD OSÔB Z VÝŠKY (POL 01) ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT PRI PRÁCI S EL. PRÍSTROJMI (POL 15) ~ TEPELNÝ KONTAKT (POL 14) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ VIBRÁCIE (POL 31)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
ASFALTÉRSKE PRÁCE	~ EXTRÉMNA TEPLOTA OVZDUŠIA (POL 13) ~ TEPELNÝ KONTAKT (POL 14) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ CHEMICKÉ ŠKODLIVINY (24) ~ VIBRÁCIE (POL 31)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
PRÁCE NA EL. VEDENIACH	~ PÁD OSÔB Z VÝŠKY (POL 01) ~ ZRÚTENIE, ZOŠMYKNUTIE ZEMINY, ZAVALENIE, ZASYPANIE (POL 05) ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT PRI PRÁCI NA EL. ZARIADENÍ (POL 32)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
PRÁCE NA PLYNOVODOCH	~ ZRÚTENIE, ZOŠMYKNUTIE ZEMINY, ZAVALENIE, ZASYPANIE (POL 05) ~ VÝBUCH (POL 19)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
PRÁCE V OCHRANOM PÁSME ŽELEZNIČNÝCH TRATÍ	~ ZRAZENIE/ KOLÍZIA SO ŽELEZNIČNÝM VOZIDLOM (POL 35) ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT PRI PRÁCI NA EL. ZARIADENÍ (POL 32) ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT SO VZDUŠNÝM (TRAKČNÝM) VEDENÍM (POL 34)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
IZOLATÉRSKE PRÁCE (izolácia spodných častí mostných objektov proti zemnej vlhkosti)	~ CHEMICKÉ ŠKODLIVINY (24)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
NATIERAČSKÉ PRÁCE	~ CHEMICKÉ ŠKODLIVINY (24) ~ PÁD OSÔB Z VÝŠKY (POL 01) (práce na SO 201-00, napr. zjednocovací náter nosnej konštrukcie mosta, povrchová úprava zvodidiel a pod.)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
NATIERAČSKÉ PRÁCE	~ CHEMICKÉ ŠKODLIVINY (24) ~ PÁD OSÔB Z VÝŠKY (POL 01)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
VEGETAČNÉ ÚPRAVY	~ ZRANENIE PRACOVNÝM NÁSTROJOM MECHANICKÉHO NÁRADIA (POL 33)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
PREBERACIE KONANIE, KOLAUDÁCIA		viď bod 1. všeobecné ohrozenia na stavenisku

3. OHROZENIA PRI POUŽÍVANÍ TECHNICKÝCH ZARIADENÍ A STROJOV

Nasledujúca tabuľka uvádza stavebné stroje, prístroje a zariadení, ktoré budú pri prácach použité, s uvedením ohrození pre pracovníkov a navrhnutých preventívnych/ ochranných opatrení, ktoré je (pod)zhotoviteľ povinný zabezpečiť a dodržiavať:

POUŽITÉ ZARIADENIE	TECHNICKÉ	OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA
POMOCNÉ A ZARIADENIA (REBRÍKY, LEŠENIA, LÁVKY, PRACOVNÉ PLOŠINY, ...)	STROJE	~ PÁD OSÔB Z VÝŠKY (POL 01)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
MOTOROVÉ REŤAZOVÉ PÍLY		~ OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI (POL 11) ~ TEPELNÝ KONTAKT (POL 14) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ VIBRÁCIE (POL 31) ~ ZRANENIE PRACOVNÝM NÁSTROJOM MECHANICKÉHO NÁRADIA (POL 33)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
PNEUMATICKÉ ZBJÍJAČKY		~ OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI (POL 11) ~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ TEPELNÝ KONTAKT (POL 14) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ VIBRÁCIE (POL 31) ~ ZRANENIE PRACOVNÝM NÁSTROJOM MECHANICKÉHO NÁRADIA (POL 33)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
REZAČKY ASFALTU/ BETÓNU		~ OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI (POL 11) ~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ TEPELNÝ KONTAKT (POL 14) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ VIBRÁCIE (POL 31)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
RUČNE VEDENÉ VIBRAČNÉ VÁLCE, VIBRAČNÉ ŽABY		~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ TEPELNÝ KONTAKT (POL 14) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ VIBRÁCIE (POL 31)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
RUČNÉ NÁRADIE	ELEKTRICKÉ	~ OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI (POL 11) ~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ TEPELNÝ KONTAKT (POL 14) ~ FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY (POL 23) ~ VIBRÁCIE (POL 31) ~ ZRANENIE PRACOVNÝM NÁSTROJOM MECHANICKÉHO NÁRADIA (POL 33)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
ELEKTROCENTRÁLY		~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT PRI PRÁCI S EL. PRÍSTROJMI (POL 15) ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT PRI PRÁCI NA EL. ZARIADENÍ (POL 32)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)

POUŽITÉ ZARIADENIE	TECHNICKÉ	OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA
ŽERIAVY		~ PÁD OSÔB Z VÝŠKY (POL 01) ~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ PREVRÁTENIE/PÁD PRACOVNÉHO STROJA (POL 29) ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT SO VZDUŠNÝM VEDENÍM (POL 34)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
RÝPADLÁ, VRTNÉ SÚPRAVY		~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ PREVRÁTENIE/PÁD PRACOVNÉHO STROJA (POL 29) ~ ELEKTRICKÝ KONTAKT SO VZDUŠNÝM VEDENÍM (POL 34) ~ PORUŠENIE PODZEMNÝCH INŽINIERSKYCH SIETI (POL 30)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
ZEMNÉ STROJE (DÓZERY, SKREJPRY A POD.)		~ ZACHYTENIE/ VTAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA (POL 12) ~ PREVRÁTENIE/PÁD PRACOVNÉHO STROJA (POL 29) ~ PORUŠENIE PODZEMNÝCH INŽINIERSKYCH SIETI (POL 30)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
FINIŠÉRY		~ EXTRÉMNA TEPLOTA OVZDUŠIA (POL 13)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)
CESTNÉ VÁLCE		~ EXTRÉMNA TEPLOTA OVZDUŠIA (POL 13) ~ PREVRÁTENIE/PÁD PRACOVNÉHO STROJA (POL 29)	VIĎ PRÍSLUŠNÁ POLOŽKA BODU 6 (uvedená v zátvorke)

4. OHROZENIA PRI POUŽÍVANÍ CHEMICKÝCH PRODUKTOV

Pri prácach budú použité nižšie uvedené chemické produkty s nasledujúcimi ohrozeniami pre pracovníkov:

PRODUKT	PRIDRUŽENÉ OHROZENIA	PREVENCIA	PRACOVNÁ FÁZA
Spojovací asfaltový postrek	KBÚ výrobku ¹⁾	KBÚ výrobku	Konštrukcia vozovky
Penetračný náter	KBÚ výrobku ¹⁾	KBÚ výrobku	Zemná izolácia spodných častí mostných objektov (základy, opory, krídla)
Chemické hnojivá	KBÚ výrobku ¹⁾	KBÚ výrobku	Vegetačné úpravy, náhradná výsadba
Farby	KBÚ výrobku ¹⁾	KBÚ výrobku	Maliarske práce (napr. povrchová úprava zvodidiel, zjednocovací náter nosných konštrukcií mostných objektov, vodorovné dopravné značenie a pod.)

¹⁾ Informácie poskytnúť pred začatím práce

5. PRACOVNÉ OHROZENIA, PREVENCIA A OCHRANA

OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA	INDIVIDUÁLNA OCHRANA (IO)	INÉ
01 PÁD OSÔB Z VÝŠKY	<ul style="list-style-type: none"> - kolektívna ochrana: lešenia, pracovné plošiny, ochranné zábradlia, ochranné siete, zdvíhacie plošiny pre ľudí - bezpečný prístup: schodištia, rampy, rebríky - zabezpečenie všetkých otvorov v stropoch podlahách, pracovných plošinách proti pádu osôb - odstránenie nebezpečných prvkov pod zvýšenými pracoviskami (napr. zahnutie armovacích prútov a pod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné postroje proti pádu, záchytné laná - spôsob zabezpečenia a miesta uchytenia stanoviť vopred 	<ul style="list-style-type: none"> - vyzdvihovanie pracovníkom vhodným homologovaným zariadením - prácu vo výškach vykonávať len určenými a vyškolenými pracovníkmi - používať len certifikované a schválené zariadenia - pravidelná kontrola stavu lešení, zvýšených prac miest, prostriedkov IO
02 ZAKOPNUTIE, POŠMYKNUTIE	<ul style="list-style-type: none"> - voľné obchádzanie prekážok - ukladanie materiálu a zariadení mimo komunikácie - prekážky na komunikáciách vyššie ako 10 cm (potrubia, hadice a pod.) vybaviť prechodmi/prejazdmi - pohyblivé privody el. zariadení umiestňovať tak, aby nehrozilo nebezpečenstvo zakopnutia 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostná obuv 	<ul style="list-style-type: none"> - signalizácia, bezpečnostné značenie - poriadok, čistota, odstraňovanie stavebného odpadu
03 PÁD OSÔB DO VÝKOPU/JÁM	<ul style="list-style-type: none"> - kolektívna ochrana: použitie vhodných zábran, bezpečné priechody, bezpečný zostup a výstup do a z výkopu - zabezpečenie otvorov a jám proti pádu 		<ul style="list-style-type: none"> - signalizácia, bezpečnostné značenie
04 ZRÚTENIE, ZOSUNUTIE, ZOŠMYKNUTIE SKLADOVANÉHO MATERIÁLU	<ul style="list-style-type: none"> - skladovanie len na určených miestach - bezpečné skladovanie a stohovanie - nakladať len do maximálnej nosnosti konštrukcie 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranná prilba, ochranný odev 	<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov
05 ZRÚTENIE, ZOŠMYKNUTIE ZEMINY	<ul style="list-style-type: none"> - paženie a zabezpečenie výkopov - dodržiavanie sklonov svahov - nezaťažovať okraje výkopov - opatrenia pri nepriaznivých poveternostných podmienkach - zákaz vstupu do nezabezpečených výkopov 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranná prilba, ochranný odev 	<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov

OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA	INDIVIDUÁLNA OCHRANA (IO)	INÉ
06 PORANENIE POČAS MANIPULÁCIE S PREDMETMI BREMENAMI A	<ul style="list-style-type: none"> - preventívna údržba strojov a zariadení - váha bremena na jedného pracovníka do 30 kg, max. 50 kg - voľné komunikácie, dostatočný manipulačný priestor - správne postupy zdvíhania a prenášania bremien 	<ul style="list-style-type: none"> - rukavice proti mechanickým rizikám, bezpečnostné topánky a ochranná prilba. 	<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov
07 PADAJÚCE PREDMETY ALEBO NÁSTROJE	<ul style="list-style-type: none"> - schránky s náradím zabezpečené proti vypadnutiu predmetov; opasky na náradie - zabezpečenie ohrozeného priestoru: záchytné siete, obvodové zábradlia; ohraničenie, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore - zodpovedajúce a nepoškodené viazacie prostriedky - neprekračovať nosnosť zdvíhacích zariadení - CE stroje; preventívna údržba strojov, ochranné konštrukcie strojov proti padajúcim objektom - vopred dohodnutý spôsob komunikácie medzi žeriavnikom a viazačom - kvalifikácia a spôsobilosť obsluhy zdvíhacích zariadení a viazačov 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranná prilba 	<ul style="list-style-type: none"> - signalizácia, bezpečnostné značenie - školenie a informovanie pracovníkov - predchádzať prácam nad sebou
08 STÚPENIE NA OSTRÉ PREDMETY	<ul style="list-style-type: none"> - voľné obchádzanie prekážok - vyčnievajúce kince odstrániť alebo zahrnúť; laty s vyčnievajúcimi kĺncami ukladať s hrotmi kĺncov dolu 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostná obuv 	<ul style="list-style-type: none"> - signalizácia, bezpečnostné značenie - poriadok, čistota, odstraňovanie stavebného odpadu
09 NARAZENIE DO/UDRETIE SA NEPOHYBLIVÉ OBJEKTY, KONŠTRUKCIE O	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné dimenzovanie pracovnej oblasti - ponechanie dostatočného manipulačného priestoru 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranná prilba 	<ul style="list-style-type: none"> - signalizácia, bezpečnostné značenie - poriadok, čistota, odstraňovanie stavebného odpadu
10 NÁRAZ/ÚDER/PRITLAČENIE POHYBUJÚCIMI ČASŤAMI STROJOV SA	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana, ohraničenie prac. priestoru stroja alebo dostatočná vzdialenosť - kvalifikácia a spôsobilosť obsluhy strojov 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranná prilba 	<ul style="list-style-type: none"> - signalizácia, bezpečnostné značenie

OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA	INDIVIDUÁLNA OCHRANA (IO)	INÉ
11 OHROZENIE ČIASTOČKAMI A ÚLOMKAMI	<ul style="list-style-type: none"> - CE stroje - preventívna údržba strojov a zariadení 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana zraku (okuliare a/alebo štít). 	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola a prehliadka nástrojov a prenosného náradia - návod výrobcu na obsluhu a údržbu
12 ZACHYTENIE/ VTIAHNUTIE TOČIVÝMI ČASŤAMI STROJA	<ul style="list-style-type: none"> - CE stroje - opravy a údržby strojov vykonávať len ak sú vypnuté, resp. odpojené od el. prúdu - nezastavovať chod alebo dobeh stroja nepovoleným spôsobom - nepoužívať stroje s poškodenými ochrannými krytmi alebo ochrannými prvkami - kvalifikácia a spôsobilosť obsluhy strojov - preventívna údržba zariadenia a elektro príslušenstva 	<ul style="list-style-type: none"> - tesný pracovný odev - ochranné sieťky na dlhé vlasy 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhnúť sa noseniu osobných predmetov, ktoré môžu byť ľahko zachytené (reťazky, šatky a pod.) - návod výrobcu na obsluhu a údržbu - signalizácia, bezpečnostné značenie - školenie a informovanie pracovníkov
13 EXTRÉMNA TEPLOTA OVZDUŠIA	<ul style="list-style-type: none"> - predchádzať práci v blízkosti tepelných zdrojov - limitovať dĺžku práce - zvýšenie počtu prestávok a odpočinku - pri nízkych teplotách zabezpečiť vykúrenú miestnosť na odpočinok 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranný odev; pri nízkych teplotách zabezpečiť teplý odev 	<ul style="list-style-type: none"> - dostatok nealkoholických nápojov; pri nízkych teplotách zabezpečiť teplé nápoje (čaj a pod.)
14 TEPELNÝ KONTAKT	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana, ohraničenie alebo označenie horúcich miest 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana proti tepelným rizikám (napr. ochranné rukavice) 	<ul style="list-style-type: none"> - adekvátne nástroje pre prácu s horúcimi časťami - bezpečnostné značenie, signalizácia.
15 ELEKTRICKÝ KONTAKT PRI PRÁCI S EL. PRÍSTROJMI	<ul style="list-style-type: none"> - izolácia; ochrana kontaktov - používanie nástrojov s uzemnenou rukoväťou alebo s rukoväťou s dvojistou izoláciou - používať len neporušené pohyblivé privody el. prúdu (vrátane predĺžovacích šnúr) - pohyblivé privody chrániť pred poškodením - prenosné osvetlenie do 24 V - normalizované zásuvky - nevykonávať práce pod napätím laikmi 		<ul style="list-style-type: none"> - pravidelné revízie a kontroly zariadení a elektro príslušenstva - školenie a informovanie pracovníkov - bezpečné pracovné postupy v mokrych priestoroch - bezpečnostné značenie, signalizácia

OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA	INDIVIDUÁLNA OCHRANA (IO)	INÉ
16 INHALÁCIA ALEBO POŽITIE ŠKODLIVÝCH ALEBO TOXICKÝCH LÁTK	<ul style="list-style-type: none"> - určovanie a kontrola výskytu - redukcia výskytu zriedením alebo extrakciou polutantov - náhrada produktov - detekčné zariadenia a alarmy - zdravotná starostlivosť - kropenie vodou pri nadmernej tvorbe prachu 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana dýchadiel (respirátory, ochranné masky, izolačné dýchacie prístroje) - ochranný odev 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné značenie a bezpečnostné karty - školenie a informovanie pracovníkov
17 KONTAKT SO ŽIERAVINAMI	<ul style="list-style-type: none"> - sprchy a miesto na vypláchnutie očí - náhrada produktov 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranné rukavice proti chemickým rizikám - ochrana tváre a zraku - ochranný odev 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné značenie a bezpečnostné karty - školenie a informovanie pracovníkov
18 VYSTAVENIE ŽIARENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - separácia oblasti v podľa použitého zdroja žiarenia a intenzity žiarenia 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálne ochranné prostriedky zväčšov a ich pomocného personálu 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné značenie, signalizácia - školenie a informovanie pracovníkov
19 VÝBUCH	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné skladovanie a používanie skvapalnených plynov - vhodné hasiace prístroje - kontrola zdrojov vznietenia; zodpovedajúce krytie el. zariadení - kontrola výbušných látok - výkon tzv. horúcich prác len na základe písomného povolenia a po splnení preventívnych opatrení - zákaz fajčenia na miestach a pri prácach so zvýšeným požiarom nebezpečenstvom 		<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné značenie a bezpečnostné karty pre horľavé alebo výbušné látky - školenie a informovanie pracovníkov - kontrola a meranie tlaku v strojoch, hadiciach, fľašiach - revízia zväčšov náradia; preventívna údržba
20 POŽIAR	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola zdrojov vznietenia - kontrola horľavých látok - vhodné hasiace prístroje a ich rozmiestnenie - výkon tzv. horúcich prác len na základe písomného povolenia a po splnení preventívnych opatrení - požiarne poplachové smernice, požiarne evakuačný plán - zákaz fajčenia na miestach a pri prácach so zvýšeným požiarom nebezpečenstvom 		<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné značenie a bezpečnostné karty pre horľavé látky - školenie a informovanie pracovníkov - nábivka požiarneho poplachu - udržiavať voľné únikové a zásahové cesty; voľný prístup k hasiacim prostriedkom

OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA	INDIVIDUÁLNA OCHRANA (IO)	INÉ
21 ÚRAZY SPÔSOBENÉ ŽIVÝMI ORGANIZMAMI	<ul style="list-style-type: none"> - vakcinácia - osobná hygiena sanitárne zariadenia - čisté priestory pre konzumáciu jedla 	<ul style="list-style-type: none"> - pevná pracovná obuv - pracovný odev s dlhým rukávom a dlhými nohavicami - repelentné prípravky (proti hmyzu) 	<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov - viď Príloha 01
22 ZRAZENIE SA S ALEBO NARAZENIE DO MOTOROVÝCH VOZIDIEL, DOPRAVNÉ NEHODY	<ul style="list-style-type: none"> - obmedzenie rýchlosti - výstražný signál pri cúvaní - kvalifikácia a spôsobilosť vodičov - interné a externé pravidlá cestnej premávky - zákaz požívania alkoholických nápojov a omamných látok 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranná prilba - výstražná reflexná vesta 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné a dopravné značenie - preventívna údržba vozidiel; bezpečnostné prehliadky - školenie a informovanie pracovníkov
23 FYZIKÁLNE ŠKODLIVINY	<ul style="list-style-type: none"> - zisťovanie a kontrola výskytu - audiometrická kontrola - zdravotná starostlivosť - dostatočná vzdialenosť od emisného zdroja 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana sluchu - pracovný odev zodpovedajúci teplote. 	<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov - údržba strojov a zariadení
24 CHEMICKÉ ŠKODLIVINY	<ul style="list-style-type: none"> - identifikácia, určovanie koncentrácie a kontrola vybraných - zdravotná starostlivosť 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana dýchadiel (masky, izolačné dýchacie prístroje) - ochranný odev - rukavice proti chemickým rizikám 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné značenie a bezpečnostné karty - školenie a informovanie pracovníkov
25 BIOLOGICKÉ ŠKODLIVINY	<ul style="list-style-type: none"> - sanitárne zariadenia (umývadla, sprchy a pod.) a hygiena - vakcinácia 		<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné značenie - školenie a informovanie pracovníkov
26 ÚNIKY A/ALEBO ROZLIATIE	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné prostriedky pre sanáciu 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana dýchadiel (masky, izolačné dýchacie prístroje) - ochranný odev - rukavice proti chemickým rizikám 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostné značenie a bezpečnostné karty - školenie a informovanie pracovníkov - vhodné prostriedky pre sanáciu - nácvik havarijných situácií
27 PORANENIE PRACOVNÝM NÁRADÍM SPOLUPRACOVNÍKA	<ul style="list-style-type: none"> - dostatočné odstupy medzi pracovníkmi - bezpečné ručné náradie, pravidelná kontrola ručného náradia 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranná prilba, ochranný odev, ochranná obuv 	
28 ZASIAHNUTIE BLESKOM	<ul style="list-style-type: none"> - uzemnenie kovových konštrukcií a štruktúr (lešenia, vežové žeriavy, silá, kovové bunky a pod.) 		<ul style="list-style-type: none"> - výcvik pracovníkov v poskytovaní prvej pomoci

OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA	INDIVIDUÁLNA OCHRANA (IO)	INÉ
29 PREVRÁTENIE/PÁD PRACOVNÉHO STROJA	<ul style="list-style-type: none"> - dodržiavanie pracovných podmienok stroja - kvalifikácia a spôsobilosť obsluhy strojov - ochranné konštrukcie strojov pre prípad prevrátania - zariadenia na kontrolu sklonu pojazdnej roviny; signalizácia maximálneho dovoleného sklonu - nezdvíhať bremená ťažšie ako únosnosť stroja - nezdvíhať bremená zasypané, primrznuté alebo inak spojené s podkladom ak nie je známa sila potrebná na uvoľnenie - vyhnúť sa šikmému ťahu zdvíhacieho zariadenia - určenie bezpečných vzdialeností od kraja výkopov a svahov 		<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov
30 PORUŠENIE PODZEMNÝCH/ ZABUDOVANÝCH INŽINIERSKÝCH SIETI	<ul style="list-style-type: none"> - preverenie a vyznačenie inžinierskych sietí pred začatím výkopových prác - v blízkosti podzemných inžinierskych sietí výkopové práce vykonávať ručne 		<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov
31 VIBRÁCIE	<ul style="list-style-type: none"> - CE stroje a náradie - preventívna údržba náradia, strojov a zariadení - zdravotná starostlivosť 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranné antivibračné rukavice 	<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov
32 ELEKTRICKÝ KONTAKT PRI PRÁCI NA EL. ZARIADENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - izolácia; ochrana kontaktov - odpojenie zariadenia - označenie a zabezpečenie zariadenia na ktorom sa pracuje pred náhodným alebo neúmyselným zapojením (tzv. LO-TO procedúra – Log Out a Tag Out) - minimalizovať prácu pod napätím - kvalifikácia a spôsobilosť pracovníkov 	<ul style="list-style-type: none"> - dielektrické ochranné rukavice a zodpovedajúce nástroje pri práci pod napätím (práce pod napätím vykonávať len kvalifikovaným a spôsobilým personálom!!!) 	<ul style="list-style-type: none"> - školenie a informovanie pracovníkov - bezpečné pracovné postupy - bezpečnostné značenie, signalizácia - výcvik pracovníkov v poskytovaní prvej pomoci

OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA	INDIVIDUÁLNA OCHRANA (IO)	INÉ
33 ZRANENIE PRACOVNÝM NÁSTROJOM MECHANICKÉHO NÁRADIA	<ul style="list-style-type: none"> - CE stroje/ prístroje/ náradie - pracovné nástroje meniť len ak je zariadenie vypnuté a odpojené od el. prúdu - nezastavovať chod alebo dobeh pracovného náradia rukou - obrábaný materiál pevne uchytiť – nepridržiavať rukou - nepoužívať poškodené pracovné nástroje alebo nástroje, ktoré nie sú určené na použitie s daným náradím - nepoužívať nástroje s poškodenými ochrannými krytmi alebo ochrannými prvkami - ručné mechanické náradie nepoužívať na rebríkoch a vratkých zvýšených pracoviskách - preventívna údržba zariadenia a elektro príslušenstva 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranné rukavice 	<ul style="list-style-type: none"> - návod výrobcu na obsluhu a údržbu
34 ELEKTRICKÝ KONTAKT SO VZDUŠNÝM VEDENÍM	<ul style="list-style-type: none"> - v ochrannom pásme nevykonávať zakázané činnosti - práce v blízkosti ochranného pásma oznámiť a prejednať s prevádzkovateľom - v blízkosti ochranného pásma nevykonávať práce (najmä používanie žeriavov, bágrov, vztyčovanie stĺpov, stožiarov a iných vysokých predmetov) počas silného vetra a/alebo zníženej viditeľnosti - s mechanizačnými prostriedkami, vysokými vozidlami, nákladmi a strojmi podchádzať pod elektrickým vedením len ak sú nástroje v prepravnej polohe a bude dodržaná bezpečná vzdialenosť od elektrických vedení 		<ul style="list-style-type: none"> - výcvik pracovníkov v poskytovaní prvej pomoci
35 ZRAZENIE/ KOLÍZIA SO ŽELEZNIČNÝM VOZIDLOM	<ul style="list-style-type: none"> - výluka na trati, obmedzenie rýchlosti železničných vozidiel - zvukový výstražný signál prichádzajúcich železničných vozidiel - pravidlá pre prácu v ochrannom pásme železničných tratí - vyznačenie nebezpečného priestoru, bezpečnostné značenie 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranná prilba - výstražná reflexná vesta 	<ul style="list-style-type: none"> - stanovenie pravidiel pre výkon prác s kompetentným orgánom ŽSR - školenie a informovanie - výcvik pracovníkov v poskytovaní prvej pomoci

OHROZENIE	PREVENCIA/OCHRANA	INDIVIDUÁLNA OCHRANA (IO)	INÉ
99 OSTATNÉ NEŠPECIFIKOVANÉ RIZIKÁ	<ul style="list-style-type: none"> - stanoviť opatrenia podľa konkrétnej situácie - prostriedky prvej pomoci a sanitárne prostriedky. 		<ul style="list-style-type: none"> - výcvik pracovníkov v poskytovaní prvej pomoci

OZNÁMENIE

(vzor)

1. Dátum predloženia oznámenia:

.....

2. Presná adresa staveniska

.....

3. Stavebník (meno a priezvisko, adresa)

Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava

4. Názov stavby

Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina, I. etapa

5. Projektant (meno a priezvisko, adresa)

Geoconsult s.r.o.

Miletičova 21 P.O.Box 34, 820 05 Bratislava

Stavbyvedúci (meno a priezvisko, adresa)

.....

Stavebný dozor (meno a priezvisko, adresa)

.....

6. Koordinátor dokumentácie (meno a priezvisko, adresa)

.....

7. Koordinátor bezpečnosti(meno a priezvisko, adresa)

.....

8. Plánovaný termín začatia prác na stavenisku

.....

9. Plánovaný termín dokončenia prác na stavenisku

.....

10. Predpokladaný najvyšší počet zamestnancov na stavenisku

.....

11. Plánovaný počet právnických osôb alebo fyzických osôb na vykonávanie prác na stavenisku

.....

12. Údaje (obchodné meno a sídlo) o právnických osobách alebo fyzických osobách na vykonávanie prác na stavenisku

.....

.....

.....

V dňa